BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS 16

DARBININKAS

AMERIKOS LI[illegible]K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 Broaway, S. Boston 27, Mass.

VOL. XXX — No. 31. TEL. SOUth Boston 2680 ANTRADIENIS (Tuesday) BALANDIS (April) 24 D., 1945 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

MAKE EVERY PAY DAY
BOND DAY
Join The Pay-Roll
• SAVINGS PLAN •

DABARTIES BILDESIUOS

KOMUNISTŲ PROPOGANDA

Paskutiniu laiku bolševikai pradėjo duoti daugiau žinių per Vilniaus Radio stotį, iš kurių galima susidaryti šiokį tokį vaizdą apie padėtį okupuotoje Lietuvoje.

Pirmiausia iš pranešimų matyti, kad Lietuvos rusifikacija varoma tenai pilnu tempu. Vilniaus radio, pavyzdžiui, plačiai informavo apie iškilmes surengtas Lietuvoje Stalino konstitucijos minėjimo proga. Šie pranešimai parodė, kad daugiausia patys rusai užima vyraujamus postus Lietuvoje: leitenantas Blakher, "draugai" Mikhert, Mošovič, Vasilevski, Kondraška ir kiti. Šie visi viršuj išvardinti asmens buvo kalbėtojai per virš minėtų iškilmių minėjimą, kaipo vadai įvairių įstaigų ir ekonominių grupių Lietuvoje.

Kitas įdomus faktas yra tas, kad iš radio pranešimų matyti, jog krašte vyrauja netvarka ir kad vietos gyventojai priešinasi bolševikų režimui. Tai pirmas kartas, kad šitai konstatuoja sovietų kontroliuojama radio stotis. Kaip žinoma, seniau jie visuomet girdavosi visišku gyventojų lojalumu ir pasitenkinimu sovietų režimu. Tiesa, pranešėjai laiks nuo laiko bardavo ūkininkus atsisakančius pristatyti maistą ir pašarą rusams, tačiau jie niekuomet prieš tai nesiskųsdavo dėl bet kokio pasipriešinimo ar sabotažo. Betgi gruodžio 6 d. pranešėjas perskaitė vedamąjį straipsnį iš oficiozo "Tiesa", kuriame buvo kalbama apie sabotažą, vykdomą lietuvių daugelyje vietų. Straipsnio autorius tvirtino, kad tai visa yra vykdoma Provizorinės Lietuvos Vyriausybės partizanų, vyriausybės, kuri buvo sudaryta tuoj po sukilimo prieš rusų okupaciją, 1941 m. birželio mėnesį. Nors ši vyriausybė buvo išvaikyta vokiečių ir keletas jos narių buvo suimta ir deportuota į koncentracijos stovyklas Vokietijoje, aukščiau minėto straipsnio autorius, tačiau, tvirtina, kad visi tie sukilėliai buvę vokiečių agentai. Straipsnio autorius išlieja savo pyktį, vadindamas juos žulikais, nusibankrutinusiais dvarininkais ir tt. Ypatingai jis siunta del tos vyriausybės Ministro Pirmininko, prof. Ambrazevičiaus pareiškimo, kad lietuviams 1941 m. buvo vokiečių uždrausta kovoti prieš bolševikus. Toliau tame pat straipsnyje sakoma, kad dalis tų anti-komunistų pabėgo į Vokietiją, betgi didžiuma jų esą ir toliau gyvena Lietuvoje ir tęsia savo destruktyvinę veiklą. Jie esą užmušinėja ir kliudo "Lietuvos atstatymo darbą". Straipsnis baigiamas raginimu padėti policijai išnaikinti sabotažninkus, išduoti juos, netgi jei jie būtų giminės ar draugai. Gyventojų bendradarbiavimas su komunistų įstaigomis, anot pranešėjo esą būtina sąlyga, kad padaryti galą šiam judėjimui.

Šis prisipažinimas yra reikšmingas. Jis parodo komunistų režimo silpnumą Lietuvoje kur, nežiūrint visų deportavimų, karo stovio įvedimo, esančių raudonosios armijos masių, — sabotažas vyksta ir Maskva prisipažįstanti bejėgė pati viena jį užspausti.

San Francisco konferencija prasidės trečiadienį, balandžio 25 d. Į tą konferenciją suvažiavo Suvienytų Tautų atstovai svarstyti svarbius pasaulinės taikos reikalus ir sudaryti Pasaulinę Saugumo Organizaciją.

Toje konferencijoje nedalyvauja pavergtos Lietuvos atstovai, kaip nedalyvauja ir kitų tautų atstovai, kurios neįeina į Suvienytų Tautų sąrašą. Nedalyvauja kol kas ir Lenkijos atstovai, nes pagal Jaltos konferencijos nutarimus ir trijų didžiųjų valstybių vadų susitarimus lenkai turėjo sudaryti vyriausybę, kuri atstovautų visą lenkų tautą, iš įvairių srovių. Bet čia ne lenkų kaltė. Lenkai norėjo sudaryti, bet Maskva trukdė ir trukdo. Maskva yra pripažinus Liublino lenkų komitetą, kuris buvo sudarytas Maskvoje. Tą komitetą ir dabar yra idealizavęs sovietų Rusijos diktatorius Stalinas.

Lenkijos klausimas tebėra neišrištas. Jung. Valstybės ir Anglija, kol dar nėra sudaryta visus lenkus atstovaujančios vyriausybės, pripažįsta Londone esamą lenkų vyriausybę.

Lietuviški kvislingai labai bijosi, kad į San Francisco konferenciją nenuvyktų lietuvių delegacija. Jie žino, kad kvislingai su pagalba Lietuvos okupantų atliko judošišką darbą. Jie žino, kad Lietuvos okupantai eksterminuoja lietuvių tautą. Todėl jie bijosi, kad apie kvislingų ir okupantų teroristinius darbus Lietuvoje nesužinotų Suvienytų Tautų delegacijos. Lietuvių delegacija dalyvaus ar nedalyvaus, bet San Francisco konferencijos dalyviai vistiek sužinos, kad Lietuva yra pavergta, kad Lietuvos gyventojai, kaip Vokietijos nacių, taip ir sovietų Rusijos bolševikų buvo ir yra eksterminuojami dėlto, kad jie yra lietuviai, dėlto, kad jie siekia laisvos ir nepriklausomos Lietuvos.

Maldaujame Visagalio Dievo Pagreitinti Laisvę Lietuvai!

Britai Burmoje persikelia per Irrawaddy upę. Jiems padarė pirmyn žygiuoti kelią Amerikos bomberiai.

Raudonoji Armija Berlyne

Jung. Valstybių Ir Prancūzų Armijos Veržiasi Į Rytus Perkirsti Vokietiją

Londonas, bal. 23 — Sovietų Rusijos raudonosios armijos pulkai jau įsiveržė į Berlyną. Berlyno nacių žiniomis, raudonoji armija jau užėmė vieną šeštadalį Vokietijos sostinės. Maskva praneša, kaip paduoda iš Stockholmo žinias iš Berlyna, kad sovietų tankai triuškina vokiečių sostinės centrą. Raudonieji jau užėmė septynias mylias Berlyno.

Galima dalykas, kad dabar jau Berlynas yra apsuptas. Vokietijos naciai desperatiškai gina savo sostinę. Bet nėra vilties, kad jie galėtų atlaikyti Alijantų stiprų spaudimą. Pagal susitarimą, Alijantų karo jėgos leido Rusijos armijoms pirmiau įeiti į Berlyną. Kodėl taip buvo susitarta, tai jau čia militarė strategija.

Prancūzai pasiekė Šveicarijos sieną. Vokietija gali būti jau perkirsta pusiau. Amerikiečių ir prancūzų armijos gali būti jau susisiekė arba greitu laiku susisieks su Rusijos armijomis pietinėje Berlyno dalyje.

Hitleris pripažįstąs, kad vokiečių armijos yra sutriuškintos vakaruose ir dabar tik veda savanorių gynimąsį.

Vokiečiai Pakrikę Bėga Iš Italijos

Praneša, kad Alijantų karo jėgos sudavė vokiečiams tokį smūgį Italijoj, kad jie pakrikę yra priversti bėgti iš to krašto. Alijantų šarvuotų ir pėkstininkų būriai pasiekė Po upę. Penktoji armija užima Modena, ir jau pasiekė Castelfranco. Britų aštuntoji armija tik dvi mylios nuo Ferrara.

Kaip tik Alijantai susisieks su sovietų Rusijos armija, tai aišku, kad Vokietijos nacių armija greitu laiku bus sunaikinta Italijoj.

Okinawa Saloj Tebeina Žiaurios Kautynės

Guam, bal. 23 — Amerikos dvidešimt ketvirtoji armija yra žiauriose kautynėse su priešu — japonais. Kol kas nėra permainų toje srityje. Amerikos marinai užėmė mažą saliukę rytiniame pakraštyj ir išsikėlė kitoje saliukėje vakaruose.

Nors Amerikiečiai ir nepadarė didelės pažangos Okinawa saloj, bet padarė didelius nuostolius Japonijai. Japonija iki šiol toj saloj prarado 11,738 savo kareivius.

Daugiau Mėsos Civiliams

Washington, D. C., bal. 23 — J. V. valdžia praneša, kad padaryta pakeitimai mėsos kainų ir jos paskirstymo civiliams gyventojams.

Taigi, remiantis valdžios pranešimu, galima tikėtis daugiau mėsos krautuvėse.

Gedulo Pamaldos Katedroje

Boston, Mass. — Pirmadienį, balandžio 23 d., Šv. Kryžiaus Katedroje pontifikalės šv. mišios už a. a. Kardinolo O'Connell vėlę, kuris mirė metai atgal.

Pontifikales šv. mišias atnašavo J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D. Dalyvavo nemažas skaičius kunigų iš visos diecezijos, tarp kurių buvo ir lietuvių.

Amerikiečiai Užėmė Bologną

Roma, Italija, bal. 23 — Amerikiečių penktoji armija užėmė svarbų pramonės miestą ir geležinkelių junginį Bologną, vidur-šiaurinėje Italijoj.

Molotov Washingtone

Washington, D. C. — Sovietų Rusijos užsienių reikalų komisaras Molotov atvyko į Jungtines Valstybes. Pirmiausia jis turėjo pasikalbėjimą su prezidentu Harry S. Truman, valstybės sekretorium Stettinius ir kitais.

Jung. Valstybių ir Anglijos vyriausybės atstovai yra pasitarimuose su sovietų Rusijos užsienių komisaru Molotovu. Spėjama, kad pasitarimuose buvo vienas svarbiausių klausimų, tai Lenkijos klausimas.

Nuskandino Vokietijos Laivą

Londonas, bal. 23 — Anglijos lakūnai nuskandino Vokietijos karo laivą 'Luetzow'. Šis laivas stovėjo Swinemuende Baltijos jūros uoste.

"Luetzow" laivas buvo paskutinis stambesnis vokiečių laivas.

Švedija Prašalino 30 Vokiečių

Pranešama, kad Švedijos vyriausybė įsakė internuoti ir ištremti trisdešimt vokiečių, kurie iš Vokietijos atvyko į Švediją. Vokiečiai sako, kad jie per "klaidą" pateko į Švediją.

Keturi Tūkstančiai Dalyvavo Pamaldose Už Lietuvą Ir Teisingą Taiką

Tik Dievo Galybė Ir Jung. Valstybių Pagalba Gali Išlaisvinti Lietuvą

Sekmadienį, balandžio 22 d., 4 valandą po pietų, Šv. Kryžiaus Katedroje, Bostone, įvyko iškilmingos pamaldos už Lietuvą ir teisingą taiką.

Prieš trečią valandą lietuviai būriais pradėjo rinktis į didžiulę Šv. Kryžiaus Katedrą. Puse po trijų jau buvo pripildytos visos sėdynės Katedroje. Vėliau atėjusieji turėjo stovėti, o kiti, negavę sėdynių grįžo atgal. Oficialiai Katedros rektorius prelatas Thomas Reynolds skelbė per radio, kad dalyvauja trys tūkstančiai lietuvių ir tūkstantis kitataučių, tarp kurių buvo ir Šv. Jono Seminarijos seminaristai.

4. val. po pietų, procesijos vedamas, įėjo Bostono arkivyskupijos Ganytojas, arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., celebrantas kun. Pranciškus M. Juras, LDS Centro ir Lietuvių Maldos Dienos Komiteto pirmininkas, lydimas lietuvių kunigų iš Bostono, Springfieldo, Connecticut ir Rhode Island diecezijų.

Celebrantui kun. P. M. Jurui asistavo kun. P. V. Strakauskas, Lowellio lietuvių par. klebonas, ir kun. Feliksas Norbutas, Brocktono lietuvių parapijos asistentas.

Ceremonijų vedėju buvo prelatas Walter F. Furlong, St. Clement — Šv. Jono Seminarijos — mokyklos rektorius. Jam asistavo deakonas Povilas Jakmauh (Jakimavičius, Dr. Povilo Jakimavičiaus sūnus, kuris birželio mėnesyj bus įšvęstas kunigu). Akolitai — deakonai Jonas Bernatonis ir Alfonsas Janušonis. Liktorių nešėjai — klierikai P. Šakalis, A. Kontautas, J. Naudžiūnas, Pr. Biekša, A. Janiūnas. Ekspozicijos deakonas — kun. Jonas Vaitekūnas, Providence (R. I.) lietuvių par. klebonas. Prie arkivyskupo kapelionais buvo kun. P. J. Juškaitis, Cambridge lietuvių par. klebonas, ir kun. A. Petraitis, Šv. Kazimiero (Worcester, Mass.) lietuvių par. klebonas. Smilkylo nešėjas — kun. S. P. Kneižis, Norwoodo lietuvių parapijos klebonas.

Procesijoj ir sanktuarijoj dalyvavo lietuviai kunigai iš Marianapolio, Worcester, Athol, Lowell, Lawrence, Stoughton, So. Boston, Brockton, Norwood, Cambridge, Providence, Hartford, Waterbury ir kapelionas Tamas Poška, MIC., Tėvas Alfonsas Maria, pasionistas, ir klierikas Vladas Jeskevičius, S. J.

Pamaldos pradėtos mišparais, kuriuos celebravo kun. P. M. Juras, asistuojant kun. P. V. Strakauskui ir kun. F. Norbutui. Mišparus giedojo Šv. Jono Seminarijos choras ir seminaristai. Po mišparų, vadovaujant muzikui Juozui Žemaičiui savo chorui ir vargonais pritariant art. Rapolui Juškai, sugiedota giesmė lietuviškai "Marija, Marija".

Po to, J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., pasakė turiningą, pavergtą Lietuvą užtarianti pamokslą, kuriuo aiškiai nušvietė pergyventus Lietuvos vargus ir kančias sovietu Rusijos ir Vokietijos nacių okupaci-

Tesinys 2-ame pusl

DIDIEJI ŠVITURIAI LIETUVIŲ MALDOS DIENOS BOSTONO KATEDROJE, BAL. 22, 1945

4 vl. p. p.

Žavėjantis pamaldų reginys, — Sanktuarijume— Arkivyskupas su palydovais, 4 monsignorai, mišparų celebrantas sų pilna asista — kunigai ir klierikai.

Mišparų puikus klierikų choro ir klierikų giedojimas.

Žmonių katedron prisikimšimas.

Arkivyskupo pamokslas.

Gražus giedojimas, vadovybėje muziko Žemaičio lietuviškų giesmių.

Gražus giedojimas ir vargonavimas artisto R. Juškos.

Skaitlingas choristų būrys iš Worcesterio, kuriuos atgabenti padėjo pats klebonas kun. A. Petraitis.

Atsilankymas senatoriaus David I. Walsh ir kitų pareigūnų.

Pamaldų transliavimas per radio, kurie girdėjo apsiverkė, kurių tarpe buvo Kun. Dr. K. Urbonavičius, dės sveikatos negalėjęs dalyvauti.

Lietuvių Pamaldos Katedroje

(Pradžia 1-me puslapyj)

jose ir pergyvenamas kančias, kada sovietų Rusijos armijos išstūmė nacius iš Lietuvos ir vėl ją pavergė. (Kitame "Darbininko" numeryj J. E. arkivyskupo Richard J. Cushing, D. D., pamokslas tilps ištisai, kad kiekvienas skaitytojas galėtų pats perskaityti ir taipgi duoti perskaityti tiems lietuviams arba kitataučiams, kurie to pamokslo negirdėjo. Pažymėtina, kad pamaldos ir Jo Ekscelencijos pamokslas nuo 4:30 iki 5:30 val. p. p. buvo transliuojamos per radio iš WCOP stoties. Iš Katedros pranešėju buvo Prelatas Thomas Reynolds, Katedros rektorius. Jis labai įspūdingai aiškino pamaldų eigą).

Jo Ekscelencija arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., savo pamoksle pabrėžė, kad tik Dievo galybė ir Jung. Valstybių pagalba gali išlaisvinti Lietuvą. Tokia yra lietuvių ir bendrai visų teisingos taikos siekiančių žmonių, ypač katalikų viltis. Tik dėlto į Katedrą susirinko trys tūkstančiai lietuvių ir tūkstantis kitataučių, giliai tikinčių į Dievo galybę žmonių.

Pasibaigus pamokslui, pasigirsta galingas art. Rapolo Juškos balsas, giesmės žodžiais šaukiantis, "Skubink Prie Kryžiaus".

Invokacija. Prelatas Jonas Ambotas tiek buvo sujaudintas lietuvių tvirtu tikėjimu maldos galybe, kad jis, prieš pradėsiant maldą už pavergtą Lietuvą, išreiškė savo didelį džiaugsmą ir pasitenkinimą.

Lietuvių choras, vadovaujamas muz. J. Žemaičio ir pritariant vargonais art. Rapolui Juškai, gieda "Tegul Būna Garbinamas. Po to seka "O Salutaris". Psalmę "Šventas Dieve" giedojo choras ir maldininkai, o solo giedojo muzikas Juozas Žemaitis. Tikrai buvo jaudinantis momentas. Seka "Tantum Ergo".

J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., laimina visus Švenčiausiuoju Sakramentu. Po palaiminimo Garbingasis Ganytojas kalba "Blessed Be God". Pamaldos baigiamos giesme "Garbinkime Švenčiausiąjį Sakramentą".

Po pamaldų J. E. arkivyskupas Cushing, D. D., suteikė Sutvirtinimo Sakramentą kitataučiams, kuris yra teikiamas kiekvieną sekmadienį po pamaldų Katedroje.

Pažymėtina, kad į Lietuvių Maldos Dienos pamaldas atvyko ir Senatorius David I. Walsh, nuoširdus Lietuvos ir lietuvių užtarėjas, lydimas p. William Foley, Suffolk County prokuroro ir p. McGrath. Arivyskupas Cushing, D. D., eidamas nuo altoriaus, vedamas procesijos, pastebėjo Senatorių Walsh. Sustojo ir pakvietė Senatorių prie grotelių. Senatorius David I. Walsh priėjo ir atsiklaupęs, pabučiavo arkivyskupo žiedą ir vienas kitam pasakė sveikinimo žodį.

Priimančių Sutvirtinimo Sakramentą tėvais buvo pp. Pranas ir Genovaitė Razvadauskai. Ta garbė suteikta lietuviams, ir tos pamaldos buvo skiriamos lietuviams už Lietuvą ir teisingą taiką pasauliui.

Senatoriaus David I. Walsh dalyvavimas lietuvių pamaldose tikrai įrodo, kad senatorius Walsh [illegible] visa širdimi trokšta Lietuvai ir lietuvių tautai gerovės. Jis yra pasakęs daug kalbų už Lietuvą viešuose lietuvių parengimuose ir Jung. Valstybių Senate. Mes, lietuviai džiaugiamės turėdami tokius stambius bičiulius, kokiais pasirodė J. E. arkivyskupas Richard J. Cushing, D. D., ir Senatorius David I. Walsh, ir nuoširdžiai jiem už tai dėkojame.

Šiose pamaldose Lietuvą atstovavo Lietuvos Garbės konsulas adv. Antanas O. Shallna, kuris atėjo su savo žmona.

Apie Lietuvių Maldos Dienos Komitetą ir apie pamaldas galima daug daugiau parašyti, bet laikas neleidžia tai padaryti šiame "Darbininko" numeryj. Tikimės, kad apie tai parašys ir kiti lietuviai rašytojai. Pažymėsiu tik tiek, kad joks, kad ir gausiausias masinis susirinkimas nebūtų padaręs tiek naudos Lietuvai ir lietuviams, kiek padarė šios pamaldos.

Amerikiečiams užėmus Ryukyu salą buvo atrasta daug pasislėpusių japonų snaiperių duobėse. Štai vienas amerikietis karys atsargiai tiria vieną tokių olų.

IŠ TOLIMOS ŠALIES

Šiomis dienomis gavom žinių iš tolimos šalies Columbia, Pietinės Amerikos, kad ten pereitais metais įšvęstas kunigu Mykolas Tamošiūnas. Jis užbaigė kunigystės mokslus Saleziečių seminarijoj, Mosquera (Cund.), S. A., Colombia.

Kun. M. Tamošiūnas yra paskirtas darbuotis raupsuotojų vaikų prieglaudoj, kuri randasi baisioje girioje, toli nuo švietimo centrų. Tas miestelis vadinasi Contratacion. Tai skausmo miestas. Kun. Tamošiūnas, besimokindamas filosofijos kursą, visą laiką dirbo toje prieglaudoje. Vargšai vaikeliai visuomet jį mylėjo; jis niekad neužmiršdavo savo našlaičių ir mokindamasis teologijos. Kasmet ten praleisdavo savo atostogas, nuveždavo jiems dovanėlių, kurias galėdavo nupirkti gautais iš Jungtinių Amerikos Valstybių nuo geraširdžių pinigais, ir taip palinksmindavo vargdienius jų nelaimingose dienose. Tų nelaimingųjų meilė pasirodė neapsakomai didelė, kai kun. Tamošiūnas buvo įšventintas kunigu. Tai įvyko lapkričio 26 d., 1944 m. Tą dieną gavo labai daug telegramų ir laiškų su sveikinimais iš skausmo miestelio, ir jo draugai išsitarė, kad jis monopolizavęs visą paštą. Bet tas yra niekis, palyginus su tuo, kas jo laukė Contratacion miestelyj. Prieš išvažiavimą, jį kvietė vienur ir kitur atnašauti šv. mišias. Artinosi gruodžio 5 d., 1944, ir tą dieną kun. M. Tamošiūnas išvyko pas savo nelaimingus, kad pasilikus pas juos, gali būti amžinai...

Kaip tik sužinojo, kad "Padre Miguel" (taip Tėvą Mykolą vadino Contratacion miestelyj), visas miestelis sujudo, kaip skausmo sūnūs, taip ir dukros ruošėsi pasitikti ir priimti savo mylimą tėvą ir globėją. Atvyko dviem šimtais arklių ir visi jaunuoliai, užmiršę savo skausmus, laikė savo rankose rakietus ir kitus parako gaminius, kad jį triukšmingai pasitikti. Visi nelaimingojo miestelio gyventojai atsitolino penketą kilometrų nuo miestelio. Jųjų orkestras ir visi su rakietomis nekantriai laukė Tėvo Mykolo.

Atvykęs kun. M. Tamošiūnas ir pamatęs nelaimingus, labai susijaudino iš džiaugsmo, o našlaičiai, būdami ant arklių, kone susipešė, nes kiekvienas norėjo pirmas pasveikinti savo mylimą "Padre Miguel".

Kaip tik Tėvas Mykolas prisiartino, orkestras pradėjo groti Lietuvos himną, ir veik visi sušuko: "Valio!", "Viva el Padre Miguel", ir paleido rakietus.

Taip orkestros ir linksmo klegėjimo lydimas atvyko į Contratacion apie 7 valandą vakare, gruodžio 7 d., 1944 m.

Rytojaus dieną, iš pat anksto ryto gaudė bažnyčios varpai. Apie 8 valandą, orkestros ir keletos tūkstančių nelaimingųjų našlaičių lydimas, kun. M. Tamošiūnas įėjo į bažnyčią atnašauti savo pirmųjų šv. mišių. Po šv. mišių įvyko šaunūs pietūs ir po pietų, apie 2 val., įvyko graži procesija Švč. Marijos garbei.

Šeštą valandą vakare išpildyta puiki programa, kurią suruošė ir išpildė patys vargšai našlaičiai.

Kad šis aprašymas neišeitų perilgas, paduodu čia tik pačią programą, iš kurios suprasite, kaip jį myli tame skausmo ir sielvartos miestelyj.

Programa:

1. Obertūra — Orkestra.
2. Himnas naujam kunigui — choras.
3. Prieglaudos direktoriaus kalba.
4. Lietuvos himnas—orkestra.
5. Pirmas dramos aktas — "Maršalo Adjutantas".
6. Poezija.
7. Orkestra — Viennos miško valcas — Strauss.
8. Antras dramos aktas.
9. Kunigystės apologija—kalba.
10. O Sole Mio—orkestra.
11. Trečias dramos aktas.
12. Orkestra — valsas — Lehar.
13. Kun. M. Tamošiūno kalba.
14. Maršas — orkestra.

Tokia programa pagerbė savo mylimą tėvą, kun. M. Tamošiūną.

Redakcijos pastaba. Šį aprašymą prisiuntė vienas iš Saleziečių seminarijos klierikų, kuris kartu mokinosi su kun. M. Tamošiūnu.

IŠ VILNIAUS RADIO STOTIES

Gruodžio 10 d. per Vilniaus radio buvo perskaitytas kitas 'Tiesojc' paskelbtas vedamasis. Straipsnyje kreipiamasi į vietos įstaigas ir ragina jas išnaikinti anti-bolševikinį elementą iš visų lokalinių institucijų. Autorius aiškina, kad, girdi, Lietuvoje buvo daug žmonių priešingų bolševikiniam režimui, ypač tarp valdininkų, tarnautojų, darbininkų ir t.t. Padėtis esą buvo tokia, sako autorius, kad 1941 m. laike Raudonosios Armijos pasitraukimo iš Lietuvos, komunistų archyvai žuvo, tam tikras skaičius pro-komunistų valdininkų ir tarnautojų buvo paimtas į Sov. Rusiją, bet jų nepakanka pakeisti visus postus Lietuvoje dabar. Todėl turėjo būti paimta daug naujų tarnautojų ir tarpe jų randasi daug neaiškaus elemento. Pagal šį straipsnį tokia opozicija egzistuojanti kolektyviniuose ūkiuose, švietimo ir prekybos komisariatuose bei kitur. Rašytojas straipsnio baigia pareiškimu, kad visi tie elementai turį būt pašalinti ir kad naujas komunistų personalas turi būti treniruojamas pareigoms kiekvienai institucijai.

Iš šių išvedžiojimų darosi aišku, kad yra ruošiamas naujas valymas ir teroras tarpe lietuvių valdininkų bei tarnautojų.

INFLIACIJA JUNG. VALSTYBIŲ ISTORIJOJE

Karo raketieriai, juodos rinkos, spaudimo grupės ir infliacija. Daugumui šie žodžiai prisimena Graikiją, Prancūziją ir Kiniją, šiandien. Nepritaikome tuos žodžius Jung. Valstybėms. Ši šalis su savo milžiniškais rezursais, jos industriališka dvasia ir gyvenimo aukštais standartais netur bijoti inflacijos. Bet taip tikėdami, klystame. Mes čia turėjome inflaciją ne vieną, bet keturis kartus.

Revoliucijos Karo dienose kainos kilo taip aukštai, kad Jurgis Washingtonas laiške John Jay, sakė — ..."vagonas pilnas pinigų nenupirks vagoną reikmenų. Jeigu biauri praktika pakelti gyvenimo reikmenų kainas nebus sustabdyta, neturėsime užtektinai pinigų maitinti savo Armiją..."

Juodos rinkos irgi egzistavo. Apie tuos operatorius, Jurgis Washingtonas rašė: "Bausmė negali būti per aukšta žmogui, kurio didumas priklauso nuo jo šalies pražūties."

Washingtonas pilnai tikėjo į prekių kontroliavimą. Jis manė "svarbu nustatyti kainas; ir jeigu žmonės neprisilaikys prie to... turi būti priversti taip daryti." Kelios kolonijos, tarpe jų Naujos Anglijos valstybės, pripažino reikalingumą Kainų Kontroliavimo Įstatymo.

Bet nepaisant kontroliavimo pastangų, Revoliucijos laikuose kainos vis aukščiau kilo. Sviesto kaina buvo $12 už svarą Bostone 1780 m. Samuel Adam užmokėjo $2,000 už naują kostiumą ir kepurę. Ir daugybė Amerikos šeimų sutaupų dingo, vargas ir trūkumas viešpatavo, ypač tarpe kareivių Revoliucijos Armijos ir jų šeimų.

1812 m. karo panaši padėtis egzistavo. Paminėti tik kelius pavyzdžius — arbatos kaina kilo nuo 28 centų už svarą iki $1.19; kavos kaina nuo 13 centų iki 32 centų, banginės žuvies aliejus, vartojamas lempoms, nuo 50 centų iki $1.26, kiaulės nuo $5. iki $14. už šimtą svarų.

Pirmo Pasaulio Karo dienose. Netik kainos neišpasakytai kilo karo metu, bet po taikos pasirašymo kilo dar aukščiau. Depresija užpuolė kraštą.

Per penkis metus daugiau negu šimtas tūkstančių biznių žuvo, bedarbis pasiekė beveik šešis milijonus, pasamdymas žmonių fabrikuose nupuolė net 31%, algos numuštos net 44%, ūkių kainos suiro, ir ūkių įeigos puolė 66%, beveik pusė milijono ūkininkų neteko ūkių.

Infliacija nėr kas naujo. Bet neturime vėl jos sulaukti.

Jeigu visi Amerikos žmonės tik kooperuos racijonavimo ir kainų kontrolėj, jeigu jie rems užlaikymą tinkamo kontroliavimo, kol infliacijos pavojus praeis, tai galime tikėti, kad neatkartosime praeities klaidų.

Šį kartą, mes padarėme geresnę pradžią. Linija stipriai laikoma. Bet su galutina pergale inflacijos spaudimai taps stipresni. Reikalaus bendras pastangas darbo, agrikultūros, biznio, vartotojo ir valdžios, dabar ir pokariniame pasaulyje, kad taip vėl neatsitiktų.

Chester Bowles, Administratorius Office of Price Administration, nesenei sakė — "mūsų ekonominė ateitis lygiai kaip laimėjimas karo, guli mūsų pačių rankose." FLIS.

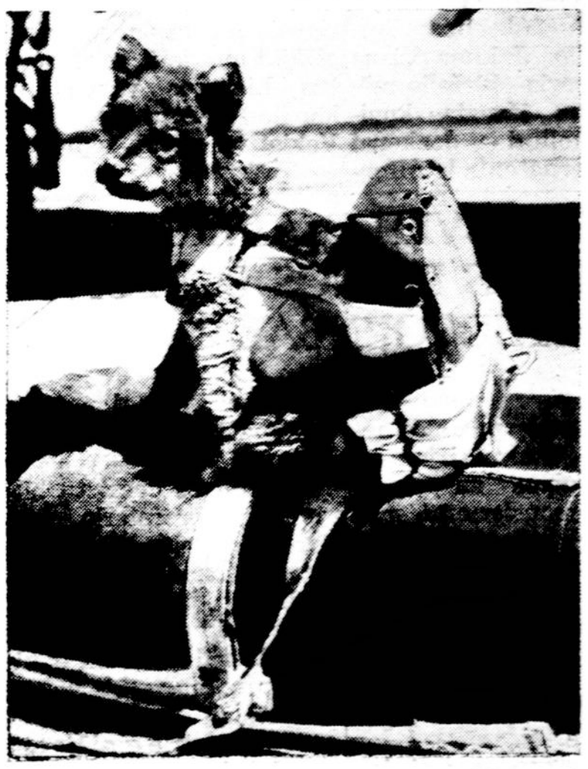

Šis šuo aprengtas su parašiuto uniforma ir laukia įsakymo vykti atlikti uždavinį. Tai AAF 1st Troop Carrier Comandos mėginimai. Sakoma, kad tas šuo puikiausiai nusileido iš bomberio su parašiutu.

A. L. R. K. Naujos Anglijos Federacijos Apskričio Seimelis

Jau buvo skelbta, kad Federacijos seimelis įvyksta gegužės 6 d., Brocktone, Šv. Roko parapijos svetainėje. Bet tą dieną seimelis neįvyks, nukeliamas į gegužės 6-tą dieną. Seimelis nukeliamas, nes balandžio 22 d. įvyks Bostone, Šv. Kryžiaus Katedroje pamaldos už Lietuvą. Kadangi šios pamaldos yra labai svarbios ir sutrauks dideles mases lietuvių, susirūpinusių Lietuvos likimu, tai Federacijos apskričio valdyba, įvertindama šį kilnų Kunigų Vienybės žygį ir permatydama, kad pamaldos už Lietuvą turi daugiau reikšmės, kaip seimelis, mielu noru sutiko seimelį nukelti į virš minėtą dieną.

Apskričio valdyba kviečia visus Federacijos skyrius prisiųsti skaitlingai delegatų; taipgi visas katalikiškas organizacijas ragina, kad seimelyje būtų reprezentuotos. Seimelyje dalyvaus Brocktono miesto Majoras p. Downey, valstybės gubernatoriaus atstovas adv. p. J. Grigalius ir Bostono miesto mayoro sekretorius p. C. Brooks. L. D. S. Centro pirmininkas kun. P. Juras skaitys paskaitą. Taigi gegužės 6 d. 1 val. po pietų, Šv. Roko parapijos svetainėje, Brocktone, skaitlingai pasirodykime iš visų kolonijų.

Dvasios vadas kun. J. Vaitekūnas
Pirmininkas A. Daukantas
Raštininkas B. Jakutis

Užsiprenumeruokite Įdomiausį Du kart savaitinį laikraštį

"DARBININKĄ"

Laikraštis "Darbininkas" yra vienas rimčiausių ir geriausiai mėgstančių laikraščių, Amerikoje. Jis išeina du sykiu į savaitę — antradieniais ir penktadieniais.

"Darbininko" kaina metams $4.00
Pusei metų 2.00
Įmant tik vieną numerį į savaitę, metams kaina $2.00
Pusei metų 1.00

Užsiprenumeruodami money orderį ar čekį siųskite:—

DARBININKAS
366 West Broadway, So. Boston 27, Mass.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day. Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston. Mass. under the Act of March 3, 1870.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsieny 1 kart sa-tėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass

Telephone SOUth Boston 2680

Ar Kas Išliks Iš Lietuvių Tautos Likviduotės?

Vienas kalbėtojas yra pasakęs, kad pavergtos Lenkijos šmėkla lydės Sovietų delegatus į San Francisco konferenciją. Iš tiesų, Lenkijos klausimas, jeigu jis iš viso bus iškeltas, sudarys vieną sunkiausių konferencijos uždavinių. Rusija užsispyrė jį išrišti ir pareikalavo, kad Amerika įsileistų į konferenciją laikinąją Lenkijos vyriausybę, Maskvoje sudarytą. Amerika atsisakė tai padaryti, kol Lenkijos vyriausybė nebus taip sutvarkyta, kad visai lenkų tautai būtų priimtina. Maskva, anot to paties kalbėtojo, gali iškrėsti šitokį šposą: įterpti į dabartinę lankinąją lenkų vyriausybę porą gerbtinų vyrų, ir kai jau Alijantai ją užtvirtys, tuos du vyru likviduos, o likusieji vyriausybės nariai (Maskvoj išperėti) nužemintai prašysis, kad Maskva teiktųsi įskaityti Lenkiją į Sovietų Sąjungos respublikų sąstatą. Žodžiu, viskas eis pagal eilinę sovietų programą. Gi tuo tarpu Maskva skubinasi likviduoti visus nepageidaujamus Lenkijos gyventojus. Ką tokia likviduotė reiškia, parodo Lietuvos pavyzdys.

Anot žurnalo "The Catholic World", štai sąrašas likviduotinų Lietuvos gyventojų, pagal sudarytą Maskvoje bolševikų programą. Likviduotina:

a) Visi buvusieji anti-sovietinių partijų nariai, būtent: socialrevoliucijonieriai, menševikai, socialdemokratai, anarkistai ir tt.

b) Partijos: Tautininkų, Jaunalietuvių, Voldemarininkų, Liaudininkų, Krikščionių Demokratų, Geležinių Vilkų, Šiaulių, Aktyvistų, Baltojo Žirgo (Vyties) narių.

c) Buvusieji policistai, sargybiniai, kalėjimų užvaizdai ir sargai.

d) Buvusieji caro, Petliūros ir kitų armijų kariai.

e) Buvusieji Lietuvos ir Lenkijos armijų kariai.

f) Buvusieji "baltųjų" savanoriai. g) Išmestieji iš komunistų partijos. h) Visi pabėgėliai, politiniai emigrantai, nustojusieji pilietybės ir kontrabandistai. i) Svetimkraštų piliečiai, svetimų firmų reprezentantai, svetimų kraštų pasiuntinybių tarnautojai, biznių dalyviai ir tt. k) Buvusieji valstybių pasiuntiniai ir jų tarnybų sąstatai. l) Buvusieji Raudonojo Kryžiaus tarnautojai ir lenkų pabėgėliai. m) Dvasininkai (kunigai, pastoriai), sektantai ir visos religinės organizacijos bei grupės. n) Bajorai, dvarininkai, pirkliai, bankieriai, biznieriai, fabrikantai, viešbučių ir valgyklų savininkai.

Čia sutraukta visi gyvenimo sluoksniai. Nepaminėti ūkininkai, bet tai tik ant popierio. Faktinai visi kiek pasiturintieji ūkininkai buvo priskaityti prie "kūlokų" klasės ir veikiai likviduojami. Tad kas išliks iš tos baisingos likviduotės? Neskaitlingi būriai driskių-proletarų, kurių eiles gausiai papildys atgabenti iš Rusijos komunistai...

Toks pavergtųjų tautų likimas Sovietų žodyne vadinasi "išlaisvinimu". Ir daugelis rašytojų, papūgos balsu tą žodį kartodami, kala vinis į tautos karstą. Ar tai daro pikta valia, ar žioplu naivumu — čia nesvarbu. Pasekmė ta pati.

K.

ATSIMINIMAI IŠ RUSŲ-JAPONŲ KARO

Dabar kalbėti apie senus laikus gal ir nesvarbu, nes šiandieną moderniškas pasaulis turi daugiau blogumų, negu praeityje. Ištikrųjų, jau daug metų prabėgo nuo rusų - japonų karo ir to karo žaizdos baigia užgyti. Tačiau tiems, kurie būdami toli nuo tėvynės, Mandžiurijos laukuose puslėtomis kojomis purvynus mieravo, dar ir šiandieną lyg ir naujas gyvenimo pasireiškimas. Ten daug vargo, ašarų ir skausmų paliko, tik praeitas laikas visą tai paslepia. Tiesa, kad šių dienų karas yra baisesnis ir žiauresnis. Šiandieną yra mažiau ir pasigailėjimo. Moderniški išdykėliai sumodernizavo ir barbarizmą. Bando atliktus žiaurumus pateisinti, sušvelninti. Tas parodo, kad vien civilizacija žmogaus nepadaro geresniu ir gailestingesniu. Be Dievo ir artimo meilės žmogus negali būti naudingas visuomenei. Be teisingumo ir artimo meilės nieko daugiau nelieka pas žmogų, kaip tik savymeilė ir žvėriškumas. Matome, kad šiais laikais nesilaikoma nei tarptautinių įstatymų, nei sutarčių. Galingesnis, gavęs progą, užpuola silpnesnį ir pavergia. Todėl nestebėtina, kad galingos tautos, prisidengusios civilizacijos skraiste, baisiausius darbus atlieka.

Žinoma, būtų naudinga, kad tautų vadai, kurių valdžioje yra vargšų žmonių likimas, turėtų nors kiek daugiau krikščioniškos meilės ir proto. Gal tuomet greičiau atsimintų pergyventų laikų klaidas. Praeities vadų stambios klaidos aiškiai parodo, kad karai neduoda pastovios naudos, o tik vargą ir nusiminimą. Karas yra nedoras godumo ir keršto darbas. Jeigu tiems, kurie suruošia karus reikėtų patiems kariauti ir nešti visas karų sunkenybes ir pavoju, tai, manau, karai visai išnyktų arba sumažėtų. Saugioje vietoje būnant, lengva duoti įsakymus kitiems.

Štai, kad ir rusų-japonų karas, kurioj ir man teko būti ir daug karčių dienelių pergyventi Mandžiurijos laukuose, niekam iš to karo nebuvo naudos. Tiesa, japonai karą laimėjo. Tas laimėjimas juos padrąsino prie tolesnės agresijos. Bet kaip ilgai japonai džiaugsis nuo Kinijos pavogta Mandžiurija? Nereikia pamiršti, kad kitas žiaurus užpuolikas dar atsimena 1904-5 metų pralaimėjimo žaizdas. Todėl nėra abejonės, jog už tą pralaimėjimą, anksčiau ar vėliau, mėgins atsilyginti.

Visiems yra žinoma, kad rusai ir japonai kariavo Kinijos žemėje. Rusams Mandžiurija nepriklausė. Per ilgus laikus Mandžiurija buvo Kinijos provincija. Rusija tiktai turėjo 99 metų sutartį (lease) nuo Port Arthuro iki Harbino pravesti geležinkelį ir statyti stotis. Bet kada Rusija karą pralaimėjo, tai ir geležinkelio stočių nuo Port Arthuro iki Gunžulino neteko . Po kelioliko metų rusams pasidarė visai striuka ir todėl, kad ir nenorėdami, Mandžiuriją turėjo užleisti.

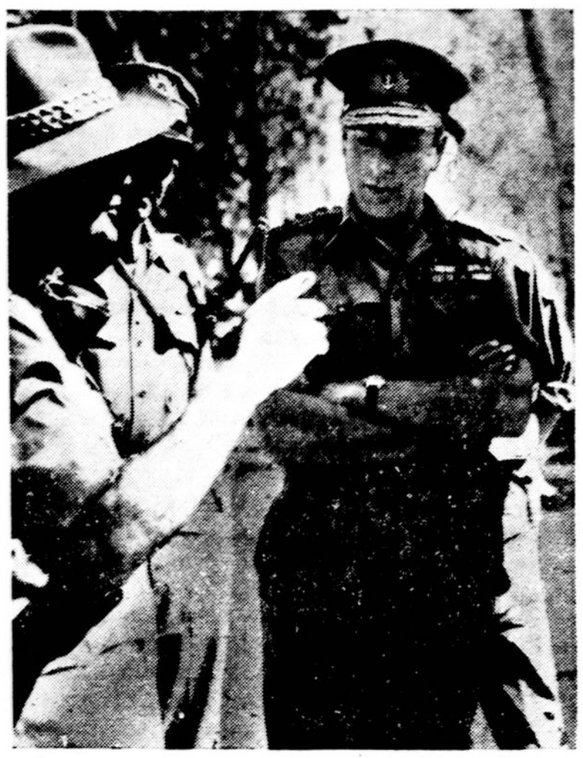

Britų Adm. Lord Louis Mountbatten (dešinėj) kalbasi su Britų vadu Burmoje apie ten einamus karo žygius.

Kiek žinoma iš praeities, rusų - japonų karą buvo galima išvengti, bet nepanaudojo atitinkamų priemonių. Taipgi aišku, kad diplomatiniu būdu su japonais sunku ką nors atsiekti. Jiems jėga geriau suprantama, negu diplomatija. Jeigu rusai būtų buvę tinkamai prisirengę karui, tai japonai nebūtų drįsę pradėti karą. Kaip žinoma, Tolimuose Rytuose rusų apsigynimo jėgos buvo silpnos. Japonai rusų silpnumu pasinaudojo.

Mes pasiekėme Mugdeno miestą kovo 28 d., 1904 m. Mus labai nustebino tas, kad Rusija ten turėjo tik tris pėkstininkų ir 4 Uralo kazokų pulkus. Viso galėjo būti apie 25,000 karei-vių, o karas jau trečias mėnuo kaip buvo pradėtas. Tai toks kareivių skaičius Mandžiurijos plotuose darė labai mažai reikšmės. Port Arthure armija buvo daug gausesnė, bet ji buvo 43 rusiškos mylios nuo mūsų vietos. Be to, Port Arthuro armija nieko neturėjo bendra Mandžiurijos gynime, nes ji turėjo užtektinai vargo ir be to. Japonai daugiausia dėmesio kreipė į Port Arthurą, ir jie ten turėjo galingą armiją ir laivyną. Kuomet japonai atkirto geležinkelį ties Dairen, tai tvirtovės padėtis žymiai pablogėjo, nes buvo iš jūrų ir sausžemio pusių apsupta. Tokiose sunkiose apystovose visgi beveik 11 mėnesių išsilaikė. Tačiau kai maisto ir ginklų pritrūko, tai kito pasirinkimo nebuvo, kaip tik pasiduoti, ir pasidavė gruodžio 25 d., 1904 m.

Karo pradžioje, Mandžiurijoj didelių karo veiksmų nebuvo, tik vietiniai susikirtimai, nes japonai dar ten neturėjo stiprių jėgų. Tiktai pradžioje birželio prie Jalu upės buvo pirmas didelis susikirtimas. Bet po 7 dienų kautynių, japonai persikėlė per Jalu upę ir rusai buvo priversti trauktis atgal ir ieškoti apsigynimui patogesnės vietos. Daug buvo mūšių, bet kiek vėliau didžiausi mūšiai įvyko ties Leojango ir Mugdeno miestais. Po tų mūšių pasireiškė aiškios pralaimėjimo žymės. Pirmesnis ir gerai apgalvotas prisirengimas lengvai būtų išgelbėjęs rusus nuo visų nemalonumų ir tokio didelio pažeminimo. Už klaidas turėjo užmokėti negarbe.

Dėl karo kiek nereikalingo vargo, baimės ir nusiminimo valandų teko praleisti. Viskas užsibaigė negarbingai. Tūkstančiai jaunų vyrų žuvo ir jų kūnai liko Korejos kalnuose arba Mandžiurijos laukuose, toli nuo savo gimtinio krašto. Tie, kurie išliko gyvi grįžo iš kur buvo atvežti, bet ir jie daugumoje buvo sužeisti arba ligų iškankinti. Tokiems Rusijoje ateitis buvo labai tamsi, nes valdžia nekreipė dėmesio į sužeistųjų kareivių likimą.

Šiandieną beveik viso pasaulio tautos įtrauktos į karą. Bet Amerikos žmonės nors tiek susiramina, kad sužeistieji kareiviai yra aprūpinami. Ypatingai malonu žinoti, kad Amerikos kareiviai ir jūreiviai yra, kiek galima, aprūpinami dvasiniais reikalais. Karo metu dvasinė padėtis yra svarbus dalykas. Mes kariaudami tokios progos neturėjome. Todėl iš savo patyrimo žinau apie kareivių reikalus

Tęsinys 5-tame pusl.

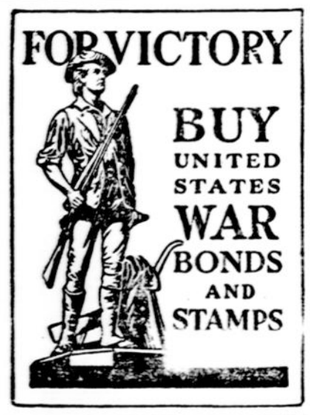

Jonas Kmitas.

VYTIS ir ERELIS

APYSAKA

2.

Susirėmimas Girioje

—Gerumu mes neperdedam. O jis verkiant gyvenime reikalingas. Verčiau gera širdimi ir klaidą kartais padaryt, negu pikta širdimi nekaltus žmones įtarinėt.

— Čia tai jau mano adresu. Bet, panele, aš nesakau, kad tas lietuvis daktaras taip ir vagia savo rankomis. Jis vis dėlto turi šiek tiek gėdos. Kaip atrodytų, jei jį vagiant už rankos kas nutvertų? Bet jis neprietelingai nustato kaimiečius prieš mūsų poniją. Daleiskim, kad vogimas vieno kito medžio iš pono girios nėra dar kažkoks baisus kriminalinis darbas, bet tuo, rodos, mažmožiu jis sugriauna svetimos nuosavybės pagerbimą. Tai sugriovus, atviras į revoliuciją kelias.

Eugenija net nusijuokė.

— Na, jau na. Pirmiau vagišius, dabar jau revoliucijonierius. Pertoli nuvažiuota.

— Būna visokių galimybių.

Eugenija rimtai į jį pažvelgė.

— Vieno dalyko, pons Bezickai, aš negaliu suprasti: kodėl taip užsisėdai ant dr. Bitino? Juk jis jums jokios žalos nepadarė. Faktinai tamstą išgelbėjo. Logingai imant, tai tamstos rūstybė turėtų kristi ant tikrojo užpuoliko. Juk jei ne dr. Bitinas, tai Dievulis tik žino, kuo viskas būtų užsibaigę.

Bezicko akys žybtelėjo.

— Nemanyk, panele, kad aš jį pamiršau. O, ne! Savo atminty aš turiu jam pastovią vietą. Aš jam niekad nedovanosiu.

— Ką gi tamsta gali jam padaryti?

— Muštis su juo nesimušiu. Neteršiu bajoro rankos į mužiko kailį. Jam užteks teismo.

— Manai jį teisman patraukti? Bet tai juk ne tamstos miškas.

— Skundas bus dvejopas: už medžio vogimą ir už pasikesinimą mane nužudyti.

— Na, jau ir nužudyti. Juk nenužudė. Gi pasikesinimo negalima teisme įrodyt. Daugiausia gali skųsti už aplamdymą, drabužių suplėšimą, bet ir to, rodos, nepadarė. Žalos kaip ir nėra. Na, tiek to. Čia jūsų valia skundą sugalvoti. Bet persekiot už medžio kirtimą — faktinai jo nepavogė — tai jau mano tėvelio reikalas.

— Bus ir tas padaryta.

— O aš sakau, kad ne! Tėvelis už tokį niekniekį neis bylinėtis.

— Panele! čia svarbesnis dalykas, negu medžių vagystė. Mes eisime giliau, prie pat šaknų, kurios iš tų atkaklių litvomanų reikia išrauti. Čia politinis dalykas. Panaudosiu visą savo iškalbą ir įtaką, kad p. Tautgėla taip suprastų.

Dabar jau Eugenijos akys žybtelėjo.

— Pons Bezickai! Neturiu teisės duoti tamstai įsakymų, bet labai prašau nesikišt į mūsų šeimos reikalus. Tad nė žodžio mano tėveliui apie šios dienos įvykius!

Bezickas jau buvo bemanąs atsakyti, kad Tautgėlų šeima neužilgo nebebus jam svetima, bet laiku susigriebė. Po trumpos tylos pareiškė: —

— Panelės norus esu pasiryžęs visuomet išpildyt, bet šiuo kartu statau vieną sąlygą.

— Kokią?

— Degu nekantrybe ją atskleisti, bet aplinkybės dabar nepatogios. Kol kas tebūna paslaptis.

— Paslaptis, kurią visi žino. Žinau ir aš ir turiu į ją atsakymą.

Bezickas vos iš balno neiškrito.

— Koks gi atsakymas? Pasakyk! Nekankink manęs!

— Atsakysiu tamstos žodžiais: kol kas tai mano paslaptis.

Visu keliu viens į kitą nė žodžio daugiau nepratarė.

III.

Nesekmingas Jaunikaitis

Eugenija labai nemėgo pokylių. Tiek darbo ir kamuotės, tiek netvarkos ir nešvarumo svečiams išvykus, o kam iš to nauda? Jiems gal malonumas, o jai ir tarnams tai vien rūpestis ir triūsas. Tarnaitės atlieka darbą, bet ant jos galvos suverčiama visi planai, organizuotė ir ruoša. Ir tie svečiai. Daugiausia tai kokie nusišmeižę bajorpalaikiai, mėgstą gerai pavalgyti ir paūžti. Jiems tai pigu. Reikia tik mokėti prieš Tautgėlą nusilenkti, jo savimeilę paglostyti, ir viskas gerai klojasi. Nieks čia nereikalauja nė frakų, nė kietųjų skrybėlių, bet kokia švarka priimtina. Tad svečių išvaizda būna pilka, neįdomi ir neinteligentiška. Kad bent kas iš jaunimo, ar studentų, ar šiaip jau inteligentų pasisuktų, pavyzdžiui toks daktaras Bitinas... Keista, kad tėvas nepakenčia lietuvių inteligentų. Jie visai švarūs vaikinai. Toks Bitinas pasielgė kaip tikras džentelmenas. Nė nepalyginsi su Bezicku. Oi, tas Bezickas... Dievulis jį čia kokiai bausmei ar nelaimei atsiuntė. Ir tėvo aklumas! Tokį padaužą ir akyplėšą į namus priimti ir dar su juo kokius planus rezgyti. Ji puikiai nujunta, kad už jos pečių kažkas paslaptinga brėsta. Ar tik ne jos likimas sprendžiama? Tarsi kokią karvutę norima parduoti. Kaip žema, kaip neskanu!

Tokios mintys skraidė Eugenijos galvoj, kai ji sėdėjo ant akmens didingam Tautgėlos parke. Atėjo čia anksti rytą kiek atsilsėti ir išblaškyti nemalonius vakarykštės dienos įspūdžius. Pati geriausia poilsio vieta. Parkas ne tai kad būtų gražus moderniškos kultūros atžvilgiu. Dirbtino kultūriškumo čia kaip ir nesimatė, bet užtai kokia gamta! Apaugę krūmais kalneliai, praraingi šlaitai, kažkokie paslaptingi griuvėsiai. Čia pat Nemunėlis plačia, vingiuota, sidabrine vaga ramiai sau plaukia. Kiek tolėliau status Pilėnų pilekalnis paslaptingą amžių pasaką seka. Čia kiekvienas žemės sklypelis alsuoja praeities atmintimi. Kad kas jų istoriją teisingai atspėtų ir aprašytų! Čia didingi protėvių darbai ir čygiai buvo atliekami... Tokioj aplinkoj pigu svajoti. Kaip lengva ir laku darosi gyvenimo prislėgtai minčiai!.. Bet — kas čia?

— Apie vilką mąstome, o vilkas čia pat. Kuo taip gerbiamoji panelė susižavėjus?

Eugenija krūptelėjo. Ir vėl tas įkirus balsas, tarsi neteptų ratų girgždesys, nemaloniai jos ausyse suskambėjo. Ir koks kvailas klausimas. Smarkiai suerzinta, Eugenija nė susivaldyt nesuskubo. Pagaliau ir nenorėjo. Taigi šiurkščiai atšovė: —

— Kad susižavėjus, tai taip. Bet ne tamsta.

Dirbtinė Bezicko nuotaika staiga pasikeitė.

(Bus daugiau)

MOTINĄ MARIJĄ ATSIMINUS

Brangi Viešpaties akivaizdoje Jo šventųjų mirtis. — Ps. 116.

Šįmet balandžio mėn. 17 dieną suėjo penki metai nuo mirties Motinos Marijos, Švento Kazimiero Seserų Kongregacijos Įsteigėjos ir Generalės Vyresniosios. Jau penki metai prabėgo, kai atsiskyrė iš mūsų tarpo mylima mūsų Motinėlė Marija... Jos pamiršt mes negalim, ir niekuomet nepamiršim. Deja, Apvaizdos buvo lemta ją per anksti paimt iš mūsų tarpo. Ji švystelėjo, kaip krentanti žvaigždė, taip jog mes net nesuskubome į ją tinkamai įsižiūrėti. Švystelėjo ir nusileido. Vienok, jos švento gyvenimo pavyzdys yra mums amžinas palikimas.

A. a. Motina Marija buvo kilnios, galingos dvasios asmuo, turėjo įgimtą žmonijos vadės paslaptingą jėgą, kuri sužavi ir veda paskui save kiekvieną, ką tik ji patinka savo kelyje. Jos kalba buvo įdomi, graži, gyva. Ji buvo linksma ir kitoms patardavo būti linksmomis. Ji buvo palanki, maloni, vaišinga, ir meili. Joje degė tokia Dievo ir žmonių meilė, kad ji spinduliavo į visas puses, lyg saulė pasiekdama kiekvieną, kas tik prie jos artinos. Dėl tų tai priežasčių ji buvo mylima ir gerbiama.

Nors jau penketas metų, kaip a. a. Motinėlės Marijos nėra mūsų tarpe, bet ar ji visiškai mirė? A. ne! Ji savo asmens kilnumu, savo išmaningumu, kantrumu, ramumu, maldingumu, o ypač galiu tvirtu tikėjimu ir meile palieka gyvas pavyzdys, kuriuo keliu turi eiti visos mūsų Seselės. Jos šviesus dvasios vaizdas niekuomet neišdils iš mūsų atminties. Jos gyvenimas aiškiai mums rodo, kad jei tik norime ir prašome Dievą malonės galime visur ir visada gyventi kilniu vidaus gyvenimu ir praktikuoti visas aukščiausias Evangelijos dorybes.

Šiandien minint liūdną Motinėlės Marijos mirties sukaktį, prisiminkime vieną didelę, tvirtą giliai įsišaknijusią jos gyvenime dorybę — Meilę. Štai, ką ji dažnai kartodavo: "Teveda mus viskas ir visada prie mūsų tikslo: didesnės Dievo meilės. Stenkimės, kad josios vaisius parodytų kiekviena mūsų pergyventa diena — meilę, kuri save dėl Dievo užmiršta." Tikėjimo ir meilės sparnais žmogus skrieja į aukščiausių idealų viršūnes. Dievą, kiekvienos tobulybės pradžią ir pabaigą. Šio aukščiausio idealo spindulių atokaitoje gema didvyriškos sielos. Tokiu pavyzdžiu mes turime amžinos atminties Motinėlę Mariją. Joje buvo įgyvendinti Kristaus žodžiai: "Aš atėjau atnešti ugnies į pasaulį ir vieno tenoriu, kad ji degtų." Toji ugnis tai meilė, karšta meilė Dievo ir Jame kiekvienos būtybės. Iš tos Dievo meilės plaukė lygiai galinga meilė artimui. Ji niekados nemąstė apie save, vien tik kitų gerove rūpinosi. Jos vienuolinis gyvenimas, kuriame ji pilnai pavedė Dievui savo protą, valią, širdį, visą savo sielą ir visą savo būvį praplatinti Dievo karalystei pasaulyje ir sielose, yra tikrai nepaprastas ir nuostabus. Ji pajėgė žemėje uždegti liepsningąjį židinį atlikdama didelius darbus Dievui, Bažnyčiai, Tėvynei ir lietuvių visuomenės gerovei. Motina Marija buvo didelio darbo kukli darbininkė; gyveno vienuolyne, bet vienuolyno sienos nekliudė jai plačiame katalikiško apaštalavimo darbe.

Kitas jos dažnas išsireiškimas buvo: "Maldaukime Kristų laikyti mus kilnioje Jam pasiaukojimo dvasioje ir Jo meilės malonėje; turėdamos tą būsime linksmos, laimingos." Štai dėl ko, nei sunkiausios pareigos, nei didžiausi rūpesčiai nesudrumstė jos nuotaikos. Ji visada pasilikdavo rami, linksma ir buvo laiminga. Prieš kiekvieną darbą, žiūrėk, vienuolyno koplytėlės tyloje susikaupusi meldžiasi ir meldžiasi karštai. Taip, "Jo malonėje" Motina Marija praleido visą savo gyvenimą.

Motina Marija buvo Dievo išrinktasis indas, kurį Jis pripildė savo malonėmis. Ji savo gyvenime su ta malone nuveikė milžiniškus darbus. Šiandien daryramos penkių metų mirties atminimą, prašykime Dievą, kad turėtumėm ją savo globėja pas Aukščiausiąjį Viešpatį, su Kuriuo jos kilni siela dabar gyvena amžinoje šviesoje ir laimėje.

Š. K. S.

Prancūzė motina prieš išeinant į dienos darbą pavalgydina savo mažytį kūdikį. Ji aiškiai atmena tą dieną, kai bėgdami vokiečiai iš Paryžiaus išsivežė ir jos vyrą ir šio kūdikio tėvą.

GINTARAS

Ant auklės kaklo kabo ilgi gintaro karoliai. Jie blizga kaip auksas ir giedrūs kaip stiklas. Tėvo pypkės kandiklis taip pat gintaro.

Rasi norėtum žinoti, iš kur eina tas gintaras? Ar neiškasa jį kartais rūdakasiai giliose rūdos kasyklose, kaip deimantą ir kitus gražiuosius daiktelius? Ne, gintaro buvo visai kitokia jaunybė, kaip kitų brangiųjų ir retųjų akmenų! Gintaras, tiesą sakant, ne akmuo, bet vieno medžio sakai, sukietėję kaip akmuo.

Arti Baltijos jūros krantų, kur dabar dideli miestai ir kaimai, kur mūsų Palanga, senai, labai senai buvo didelė, tanki ir pavėsinga giria. Tada ten negyveno, kaip dabar, prūsai su lietuviais; tuomet nebuvo ten, tur būt, dar visai žmonių. Toje girioje augo kitoki medžiai nekaip dabar, ir tarp ko kita ypatingai daug augo gintaro medžių. Jie buvo panašūs į mūsų egles, jų buvo toki pat spygliai, kaip ir mūsų pušų ir eglių. Greta jų žaliavo ąžuolai, o žemėje, greta spanguolių ir bruknių, žydėjo ir sirpo kitos uogos.

Tose gintaro giriose veisėsi elniai ir laukiniai arkliai, raganosiai, drambliai, liūtai, tigrai ir leopardai, o naktimis išeidavo iš savo lindynių jėnos.

Gintaro medis traukė savo šaknimis maistą iš žemės. Liemenyse ir šakose iš medžio sakų pasidarydavo daug dervos. Jų rinkdavosi medžio tuštumose, tarp žievės ir brazdo, kaip ir dabar kad atsitinka kai kuriuose medžiuose; skystieji sakai tryško ir varvėjo pro žievės plyšius, sunkėsi šakomis ir liemenimis, ir rinkosi tarpais apie didžiąją šaknį gana dideliais gurvoliais. Jei kuriai musei, vabalėliui ar nedideliam žvėreliui tekdavo tupėti po medžiu, kada iš jo lašėjo derva, ši jį apsupdavo, ir gyvulėlis likdavo gintare uždarytas. Dažnai randa ir dabar gintaro gabalų su pakliuvusiais į juos gyvuliukais. Kituose gabaluose randa gėlių, lapų ir nedidelių gintaro ar kito kurio medžio gabalėlių. Tuo būdu pasisekė sužinoti gana tiksliai, kokių medžių ir žolių tuo metu augta tose giriose, kokių gyvulių jose vaisytasi.

Gintaro medžiai ir daugelis kitų senai jau išmirę: tur būt, ėjusi nuolat šaltyn žiema rados jiems per žiauri ir šalta. Kartu su jais išnyko tenai ir raganosiai, ir drambliai, ir tigrai, ir liūtai ir kiti plėšrieji žvėrys. Beliko vieni gintaro sakai. Lietus ir sniegų vandens išplovė daug šitos dervos ir nusinešė su savim į upes ir jūrą. Čia ji nugrimzdo į dugną ir nusistojo tarp medžiagalių, jūros žolių ir smėlio. Daug, tiesa, suguro tos dervos, "supuvo", bet daug jos ir išliko. Kasmet ji ėjo vis kietyn ir kietyn ir, pagaliau, suakmenėjo ir tapo kieta kaip akmuo.

Kad audra siūbuoja jūrą ir varo bangas, — jos plauna smėlį dugne, su kuriuo rita gintaro gabalus ir išmeta į kraštą. Čia randa juos žmonės. Kai kas pasiekia gintaro iš dugna ilgais smaigais, kiti išgrėbsto jo iš pajūrio smėlio ir parduoda į miestus.

Gintarą perka meisteris ir tekina iš geresniųjų gabalų karolius, rūkiklius, kandiklius, auskarus ir daug kitų papuošalų ir šiaip daiktelių. Menkesnius gabalus, nuolaužas, nuotrupas ir druožles, krintančias dirbant nuo dirbamojo stalo, vartoja smilkomiems milteliams (smilkalams) ir gintaro liakui. Tuo liaku liakuoja padėklus, karietas ir kitus daiktus; tuos daiktus nudaro liaku, kad jie žibėtų ir neperšlampami būtų.

PADĖKA

Dosnūs mūsų geradariai deda auką prie aukos patalpų padidinimui ir naujos koplyčios pastatymui. Per paskutinias dešimts dienų (nuo bal. 4 d. iki 15 d.) šie prisiuntė savo dalį:

Nesiskelbęs Geradaris	$1,000.00
Kun. P. Vasiliauskas, Newtown, Pa.	100.00
O. Vaitkienė, Philadelphia, Pa.	40.00
p. B. Žekai, Luzerne, Pa.	10.00
A. Jankunienė, Halethorpe, Md.	10.00
D. Valetkevičienė, Brockton, Mass.	10.00
F. Kaupes, Brooklyn, N. Y.	10.00
J. Smalenskas, Brooklyn, N. Y.	10.00
p. J. Bunevičiai, Scranton, Pa.	5.00
J. Augaičiūtė, Baltimore, Md.	5.00
C. Garden, Baltimore, Md.	5.00
F. Rush, Baltimore, Md.	5.00
E. Benesunienė, Baltimore, Md.	2.00
A. Antasziuskienė, Baltimore, Md.	1.00
K. Stuperas, Baltimore, Md.	1.00

Jeigu norima, galima ir paštu prisiųsti savo auką išpildant žemiau padėtą blanką, ko nuoširdžiai visų prašome.

Te Dievas visiems nuo Savęs atpildo už Jūsų gerumą,

Dėkingos,
Šv. Kazimiero Seserys.

AUKA NAUJAI KOPLYČIAI IR NAMUI PADIDINTI

Įrengti groteles, langą, altorių, aukoju $.....
Amžino Rėmėjo auka ($100 arba daugiau). Aukoju $.....
Rėmėjo auka $(25.00 arba daugiau). Aukoju $.....
Geradario auka (Kiek galima). Aukoju $.....
Vardas ir pavardė .....
Numeris ir gatvė .....
Miestas ir valstija .....
Aukas siųskite šiuo adresu:

Villa Joseph Marie,
Holland Road, Newtown, Bucks Co., Pa.

EVACUEES — Happy over good fortune, Army nurse Lt. Anna Louise Bonner-Pardew of Portland, Ore., and daughter Oliver Jane, hugging panda, arrive at Hamilton Field, Calif. For three years they were prisoners of Japs.

Jugoslavų partizanai domisi stovyklos laikraštėlio žiniomis.

RYTINIŲ VALSTYBIŲ ŽINIOS

NUOŠIRDI PADĖKA

Šiuomi norime išreikšti širdingiausią padėką visiems, kurie kuo nors prisidėjo prie mūsų sūnaus kun. Vincento J. Pažerecko įšventinimo ir pagerbimo.

Pirmučiausiai dėkojame kunigams: J. A. Paškauskui, J. Aleksiūnui, N. Pakalniui, K. Pauloniui, J. Balkūnui, J. Gurinskui, J. Simonaičiui, Dr. A. Bružui, Dr. J. Starkui, K. Žvirbliui, P. Lekešiui, J. Kartavičiui, V. Pinkui, A. Petrauskui, V. Masiuliui, A. Pažereckui, K. Malakauskui, A. Masaičiui, T. Chase, H. Kerns, Pr. Bulovui ir B. Liubauskui. Klierikams Al. Sledžiui, Klosevičiui ir Al. Janušoniui.

Ypač dėkojame kun. J. A. Paškauskui, kuris atvykęs net iš Chicagos, nepaisydamas ilgos kelionės ir nuovargio, pasakė primicijose neužmirštamą pamokslą.

Dėkojame seserims pranciškonėms ir dominikonėms už išpuošimą altorių, dovanas ir vaikučių procesijos paruošimą. Varg. P. Dulkei už priruošimą choro ir solistų šioms iškilmėms. Chorui ir solistams už dalyvavimą. Visiems giminėms už dalyvavimą ir dovanas.

Pagerbimo puotoje dalyvavusiems ir ypač daug darbo įdėjusioms šeimininkėms, jų padėjėjoms ir šeimininkui M. Putinui. Prie stalų ptarnautojoms už sunkų ir nuoširdų darbą.

V. ir M. Valiniams už prirengimą savo vaikučių — dvynukų — procesijai primicijoms.

Visiems draugams ir pažįstamiems už gausias dovanas. Lai Dievulis jums atlygina.

Kun. V. J. Pažereckas,
S. ir A. Pažereckai.

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
602 Washington Blvd.
BALTIMORE 30, Md.
Tel. Lexington 8595
Limosinai dėl visokių reikalų
Patarnavimas Dieną ir Naktį

NEW BRITAIN, CONN.

BALF 11 Skyriaus Susirinkimas Drabužių Rinkliavos Reikalais

Kadangi United National Clothing (Drabužių Rinkliavos) Lietuvių Diena vyksta pirmadienį, dėl to BALF 11 skyriaus valdyba sušaukė svarbų susirinkimą balandžio 18 dieną, 8 val. vakare, bažnytinėje svetainėje.

Pirmininkas A. Mičiūnas atidarė susirinkimą. Raštininkė Stasė Milukienė perskaitė praėjusio susirinkimo protokolą, iš kurio paaiškėjo, kad Centrui priduota $92.00 ir drabužių jau nusiųsta 2,300 svarai. Pas iždininką lieka $67.00.

Nūngi, svarstyta ir nutarta pirmadienį, būtent, balandžio 23 dieną, vėl daryti drabužių rinkliavą nuo karo nukentėjusiems. Gi bažnyčioje per visas pamaldas sekmadienį paskelbta, kad drabužių rinkliava pratęsta antradienį ir trečiadienį.

Drabužių rinkliavai pasibaigus, trečiadienį viskas bus pavesta dėl United National Clothing Collection.

Sutvarkyti suneštus drabužius apsiėmė: Marijona Uždavinienė, Bronė Mičiūnienė, Ona Balčiūnienė ir kitos. *A. T.*

Pagerbimas Motinų

Dainos, Muzika ir Šokiai

Karių Motinų draugija ruošia Motinos Dienoje, gegužės-May 13 d., Šv. Kazimiero parapijos svetainėje, 339 Greene St., New Haven, Conn. Prasidės 4 valandą po pietų. Įžanga 50 centų.

Dainų programą išpildys pasižymėjęs Stulginskų kvartetas, susidedantis iš trijų sesučių ir brolio iš Waterbury, Conn. Taipgi vietos jaunimas dalyvaus programoj su įvairiais pamarginimais. Programai už sibaigus, seks šokiai.

Šio vakaro programa yra ruošiama pagerbti visas motinėles. Taigi rengėjos širdingai kviečia visas šios kolonijos lietuvaites bei lietuvius, taipgi ir iš apylinkių kolonijų atsilankyti, smagiai laiką praleisti, pasiklausyti gražių dainelių ir pagerbti motinėles.

Kviečia Visus Rengėjos.

Katalikė Motina–Krikščioniškosios Šeimynos Pamatas

Parašė Tėvas Bede Jarrett, O. P.

(Iš anglų kalbos laisvai išvertė J. Butkevičius, Škotijos Lietuvių Katalikų Žurnalistas Glasgow'e).

(Tęsinys)

Tačiau čia pasireiškia labai didelis skirtumas, tarpe naturalio tėvų autoriteto, ir valstybės suteikto mokytojams autoriteto. Tėvams naturaliu būdu paties Dievo suteiktas ant savo vaikučių autoritetas, turi būti daugiau apsaugojamas, daugiau įvertinamas, ir daugiau turi būti atsižvelgiama į tai, kad jis nebebūtų laužomas. Tėvų arba gimdytojų autoritetas, — visuomet naturaliai turi dominuoti mokytojų autoritetą, nes moralis tėvų autoritetas, — visuomet yra už pastarąjį svarbesnis. Mokytojai turi ilgai ir sumaniai praktikuoti, kol jie pastoja pilnais savo autoriteto teisėjais, praktiškai mokyklos gyvenime ant mokinių jį bevartojant. Yra mokytojų, kurie visiškai nebežino, kaip turimą savo autoritetą vartoti. Mokytojų autoritetas ir praktika reikalauja, ne tik žinoti visus mokymo metodus, — bet ir stengtis suprasti, visas savo mokinių mintis bei siekimus! Gi pati motina, taipgi privalo savo vaikutį daugelio reikalingų dalykų pamokyti. Bet ar ji pati tikrai sugeba tai padaryti? Ar tai ne jos teisės ir privalumai, kurie kartais esti didesni už pačių mokytojų teises ir privalumus? Taip! — Motina turi būti pilnai išmokusi (arba bent stengtis išmokti), kaip reikia savo vaikučius, viso kas yra reikalinga pamokyti. Bet kaip ji gali mokyti, jeigu pati, reikalingų tam dalykui žinių nebeturi? Savaime suprantama, kad katalikė motina niekuomet nebuvo ir nebus to dalyko ignorantė, nes ji yra vaiko motina! Tačiau būti gerai, pavyzdingai motinai — vieno motiniško instinkto, toli gražu nepakanka! Tik tos yra pasekmingos savo kūdikių auklėjime motinos, kurios savo motinystę pilnai moka prie savo kūdikio pritaikinti. Yra tokių motinų, kurios savo vaikučių auklėjime visiškai jokio pasisekimo neturi. Dar to vieno anaiptol nepakanka, kad reikia tik savo kūdikį mylėti, kaip kaikurios motinos mano, ir viskas bus gerai! Norint turėti savo vaikučių auklėjime pasisekimą — motinos meilė linkui savo kūdikio, privalo būti rimta ir protinga. Gi neprotinga motinos meilė — kūdikį neišauklėja, — o tik sugadina. Vien naturalis motinos instinktas, nors ir ilgą, bet ne visą kelią privalo savo kūdikį lydėti. Kiekviena motina gali sekmingai mokyti savo kūdikį tik tuomet, jeigu ji ima pavyzdį iš kitų pavyzdingų motinų, atydžiai seka kaip jos savo vaikučius visapusiai trainiruoja, ir visa kas yra reikalinga toje srityj iš jų pasimokina. Tokiu būdu paprasta motina, — gali pagaliau palikti eksperte vaikučių auklybos srity. Motina visuomet privalo pati prisiminti savo kūdikystę ir savo tėvų namus, kuriuose ji augo, o taipogi ir visus savo motinos auklybos srity praktikuojamus metodus, kuriuos jos motina ją beauklėdama jei taikė. Ji turi stengtis suprasti, kaip motinos teikiama auklyba atsiliepė ant jos pačios, ar kitų šeimos vaikų — kokios to dalyko buvo pasekmės, — kur jos motina klaidas darė, ir ką gerai atliko. Auklyba nėra vien knyga, iš kurios galima visas reikalingas žinias pasisemti, kad įgyti reikalingą auklybos srity ir bendrai gyvenime patyrimą ir praktiką. Motina daugiau išmoks reikalingų auklėjime dalykų, jeigu ji nuolatiniai prisimins ir tėmys įvairias motinoms tiekiamas tos rūšies specijalistų paskaitas, ar bent šiaip instrukcijas apie pasekmingą vaikučių auklybą įvairiose klinikose ar institutuose. Tas motinoms kaip tik daug pagelbės. Motina visuomet turi atsiminti tai, kad jos kūdikis yra atsikiras Dievo tvarinys, todėl atskirai ir individualiai juo ir turi būti rūpinamasi. Visiems savo vaikučiams, motina anaiptol visus ir tuos pačius auklybos metodus, nebegali pritaikinti, nes nevisi jos vaikučiai yra lygūs.

Prisieina padaryti ir kaikurių išimčių, beteikiant auklybą. Individualis ir asmeninis šeimos narių užlaikymas, auklėjant šeimą, — yra labai geras dalykas. Tai galima padaryti vien tik namuose. Tiesos principas reikalauja žymios šeimos narių užlaikymo tarpe atmainos, kuri dažniausia vien tik šeimos namuose, pilniausiai tegalima padaryti.

MOTINYSTĖS PROFESIJA

Visa, kas tik sudaro arba įeina į motinystės profesiją, — vienu ir tuo pačiu, ima ant savęs ir begalo didel? atsakomybę! Ištikrųjų, motinystės profesija,— yra aukščiausia ir svarbiausia už visas kitas pasauly esančias profesijas! Motinystės profesija, reikalauja iš tų visų, kurios tik ją praktikuoja, arba tik pradeda ją praktikuoti, t. y. motinystės profesijon įeina, kad jos turi būti pasiryžusios net ir pačią mirtį sutikti, bile tik šventą savo motinystės pareigą galėjus kaip reikiant atlikti. Tai yra, galima sakyti, kareivis arba jūrininkas kuris yra pasiryžęs kiekvienu momentu savo gyvybę paaukoti, jeigu to vyriausybė arba bendras šalies gyventojų saugumas, iš jo reikalauja. Motina yra tas didvyris gydytojas, slaugė, ar dvasininkas, kurių kiekvienas taipgi dažnai su nemaža rizika aukoja savo jėgas, o taipgi neretai ir savo gyvybę išstato nemažan pavojun, jeigu tik Dievo ir artimo meilė ir bendras žmoniškumo gailestingumas, tos jų aukos ar patarnavimo iš jų reikalauja. Tačiau kareivis, jūrininkas, gydytojas, slaugė arba dvasininkas, savo profesijoje besidarbuodamas, gali susilaukti ir gana ilgo amžiaus, be aktualio savo jėgų eikvojimo ir savo gyvybės rizikavimo. Daugumа iš jų gal per visą savo gyvenimą, beatlikinėdami savo profesijos pareigas, tikro savo sveikatai ar gyvybei pavojaus išvengia. Tačiau su visu yra kas kita su motina! — Ji ne tik, kad yra pasiruošusi tą savo sveikatai ir gyvybei pavojų sutikti, — bet ji aktualiai rizikuoja, laisva savo valia eidama į tą pavojų. Ji su visu nebebus motina, jeigu aktualiai savo jėgų ir gyvybės nerizikuos, arba ieškos kokių nors priemonių, save prieš motinystės pareigą pateisinti.

(Bus daugiau)

Fatima paukštis, kuris randasi Chicagos zoologijos darže sudeda ir sudėjo kiaušinį, kaip šis ponas parodo, sverianti du ir puse svaro; maistingumas šio kiaušinio lygus šešioms vištos kiaušinių tuzinams. Iš jo gaminama bezdžionėms kiaušinienė.

Mes Sukilsim

Antai švinta aušra Lietuvos debesiuos,
Gal šimtai karžygių išjoja!?
Aukurų aukurai, apverkti, kruvini,
Sužaloti klūpo ir moja.

O atjokit, greičiau! Štai lavonų, vargų,
Be galo, be krašto, be saiko!
Mes sukilsim visi, iš namų ir grabų,
Nuo didžiausio vyro ik vaiko.

Mes tiek laukėm dienų prirakinti vergais,
Mūs kailį svetimi vis dera!
O pakelkit, kardus, su liepsnotais šarvais,
Sustokit į savųjų barą.

Mūs kiekvieno širdis plienu virto grubiu,
Štai armotų griauna perkūnai!
Mums nulupo odas ik pačių panagių!
Bet uolomis virto mūs kūnai.

Su malda švelnute mums nuskrydo dvasia,
Ji klūpo ten prie dangaus vartų!
Ir maldauja skaisti, ir tauri mintyse —
Kad visus brolius neiškartų.

O greičiau, o sparčiau, jūs baltieji žirgai,
Iš aušrų išsprukit saulėtų!
Čia rytų — čia pietų, — vakarų vanagai,
Kad laisvę sulest nesuspėtų.

Paskubėkit, greičiau, štai lavonų, vargų,
Be galo, be krašto, be saiko!
Mes sukilsim visi! Iš namų ir grabų!
Nuo didžiausio vyro ik vaiko.

Marija Aukštaitė.

RŪBĄ TAIKAU PRIE SAVO TIPO

Juk beveik nėra dviejų vienodų žmonių. Žmonės panašūs, turi dvi rankas, dvi kojas, vieną nosį, bet surask du žmones, kurių nosys būtų visais punktais tokios pat. Vargu ar pasiseks. Taigi ir yra įprasta sakyti, kad kiekvienas žmogus yra tipas, t. y. turi ką nors skirtingo, charakteringo, ko neturi kitas. Į tai reikia atkreipti dėmesio norint prisitaikinti ir rūbą. Kitaip rūbas netiks, nesiderins, bus lyg svetimas, nesudarys su visu žmogumi skoningos visumos.

Šiuo atveju svarbu atkreipti dėmesio į savo figūrą. Visai kitaip turi rengtis aukštos ir plonos, visai kitaip žemos ir stambesnio kūno sudėjimo. Aukšto ūgio ir plonos moterys gali prisitaikinti sau prašmatnesnius rūbus, ypač suknelės sukirpimus, tuo tarpu kaip žemos ir stambesnio kūno sudėjimo to turi vengti ir tenkintis ramesniomis kirpimo linijomis. Pirmosios gali savo aprėdams rinktis šviesias spalvas, gali nevengti ir margumo, gali taip rūbą pasiūti, kad jis būtų platesnis, kad ir vėjas įsisukęs darbo turėtų, tuo tarpu kad žemaūgės ir storesnės turi vengti šviesių spalvų, o rinktis tamsesnes, kurios akį apgaudamos daro figūrą plonesnę; turi vengti ir margumo, o rinktis rūbą labiau vientisų spalvų, o jei jau renkasi margą, tai tas margumas turi būti smulkus. Tas pat pasakytina ir apie kojines — plonos kojos gali būti apautos šviesesnių spalvų kojinėmis, o turinčios storas, nedailiai nuaugusias kojas, geriau padarys nešiodamos tamsesnes kojines.

Čia laikas pasakyti, kad siūdintis perdaug aptemptą ir ne visas kūno dalis atitinkamai apdengiantį rūbą yra ir nemoralu ir negražu. Nedera savo kūno formų išstatyti parodai. Kai pamatai tokią moterį, darosi kažkaip nejauku. Bendrai, reikia žinoti, kad rūbas taip turi būti pritaikintas žmogaus kūnui, kad jis neiškraipytų prigimtų žmogaus kūno formų, o jeigu yra koks kūno trūkumas, tai kad tą trūkumą, kiek tai yra galima, paslėptų.

Taikintinas rūbas ir prie veido, plaukų bei akių spalvos. Vienos spalvos tiks šviesiaplaukėms, kitos tamsiaplaukėms, o dar kitos rudaplaukėms. (raudona ir žalia spalva geriau tinka tamsiaplaukėms, o d a n g i š k a šviesiaplaukėms). Išblyškusius ir labai šviesius veidus turinčios geriau padarys, jei savo suknelėms rinksis tamsiai mėlyną, juodą, bronzinę spalvą. Raudonskruostės geriau padarys, jeigu atsisakys raudonų, plytinių ir bendrai labai ryškių spalvų. "L-s".

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

ATSIMINIMAI IŠ RUSŲ-JAPONŲ KARO

Pradžia 3-čiame pusl.

Atsimenu, kad balandžio pradžioje, 1905 m., jau buvo milijoninė armija Mandžiurijoj. Tame skaičiuje tūkstančiai katalikų kareivių, bet katalikų kapeliono nei vieno neturėjome. Buvo stačiatikių kapelionai. Vienas kitas katalikų kapelionas buvo už daugelio mylių nuo mūšių laukų, kur nors karo ligoninėse. Pavyzdžiui aš pats per du metu ir puse išbuvęs Mandžiurijoj neturėjau progos sueiti kataliko kapeliono ir neteko matyti katalikų bažnyčios. Tik Visų Šventųjų dieną, 1906 m. turėjau progą užeiti į bažnyčią. Bet šis malonus įvykis buvo prie Ventos upės, Lietuvos žemelėje.

Iš savo patyrimo tvirtinu, kad karo laukuose nėra bedievių. Nežiūrint į kareivio tikėjimą arba visai be tikėjimo, bet pavojaus valandoje, kada mirtis pažiūri į akis, tai ir surambėję ieško Dievo pagalbos. Sveikas žmogus, būdamas saugioje vietoje, dažnai tą patį Dievą niekina, bet pavojaus valandoje, kaip tas paklydėlis sūnus bėga pas savo Tėvą. Būtų naudinga, kad nedėkingi žmonės, pavojaus valandoje patyrę Dievo pagalbos reikalingumą, ir pavojui praėjus, Dievą mylėtų ir Jį garbintų, Jo pagalbos šauktusi.

A. R.

GEGUŽĖS MĖNESIO

Knygutė, kurioje randasi labai gražūs skaitymai kiekvienai dienai per visą gegužės mėnesį. Knygutė buvo išleista Šv. Kazimiero Draugijos, Kaune. Ji yra versta Kun. Pr. Žadeikio. Turi 184 pusl. Kaina 40c.

Užsisakydami šią "Gegužės Mėnuo" knygutę, įdėkite 40c į konvertą ir prisiųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass., ir tuojau ją gausite.

AWAITING court decision, pit bull Woof takes walk with Bertram Morse, Los Angeles Humane Department chief animal inspector. Dog is on trial for killing 21-month-old Marguerita Derdenger. Court will decide whether or not dog is to be executed. He is owned by parents of victim.

Amerikietis karo nelaisvis išvaduotas iš vokiečių rankų apsakinėja Maj. Gen. John W. Leonard iš Toledo, apie patirtus vargus nacių nelaisvėje.

Never Too Busy—

Lawrence Tibbett, Metropolitan Opera baritone and his wife, Jane, always have time for one of the most important household tasks—saving used cooking fat. They know how needed it is to help make weapons of war and essential civilian products.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

LOS ANGELES, CAL.

Šįmet Velykos pas mus buvo nepaprastai gražios, nes mūsų bažnytėlė buvo labai gražiai išpuošta, dėka gerų žmonių aukoms. Pirma vieta priklauso mūsų bažnytėlės rėmėjoms, Fidleriams, kurie nupirko naują "linoleum", kuriuo išklojo grindis. Mūsų bažnyčiai pridavė gražią išvaizdą septyni nauji suolai, kuriuos Fidleris iš savo medžiagos ir savo rankomis padirbo.

Velykų Rytmetį, Prisikėlimas (Resurekcija) prasidėjo 7 valandą. Procesija įvyko lauke. Kryžių nešė mūsų komiteto narys, Zigmas Krumenas, o Velykų žvakę nešė paeinąs iš Lowell jūreivis, Vytautas Romanauskas. Paskui kryžių ėjo būrelis mažų mergaičių ir barstė gėles, o prieš pat monstranciją su smilkalais ėjo du mūsų jaunikaičiai, Stasys Krencius, ir Ricardas Masonas. Baldakimą nešė komiteto nariai, Danielius Šleinis, Antanas Bruzga, Povilas Gražys ir Vincas Mitkus. Paskui baldakimą sekė choristai, kurie labai sklandžiai giedojo. Visą procesijos eigą nufilmavo Jonas Petrauskas. Po procesijos atlaikiau šv. mišias, per kurias mūsų Choras gražiai giedojo "Mass of the Holy Guardian Angel." Pasveikinau visus parapijiečius ir visus, kurie buvo bažnyčioj pakviečiau į pusryčius. Salėje stalai buvo papuošti ir apdėti kumpiais, kiaušiniais, bapkomis, turkėmis. Nemažai nustebo parapijiečiai iš kur galėjau gauti tiek skanumynų. Atlikęs Velykų valgių pašventinimo apeigas ir atkalbėjęs prieš valgį maldas, pradėjome konsumuoti Velykų valgius. Ir nors skaitlius valgančių buvo nemažas 150, vienok visiems užteko netiktai valgių, bet ir Californijos vyno.

Mano šeimininkė Elzbieta Nanartavičienė iškepė nepaprastai gerai kumpius, skanią bapką ir privyrė didelį puodą kopūstų. Bet ir mūsų parapijietės prinešė įvairių pyragų ir pamargintų kiaušinių. Kada jau pasisotinom, prasidėjo graži programa. Sudainavo solo Los Angeles įžymūs tenorai, p. Steinas ir Juozas Ribokas. Po to, bažnytinis choras sudainavo keletą dainelių. Galų gale buvo padalintos dovanos tiems, kurie gražiausiai pamargino kiaušinius. Dovanas gavo Suzana Morkunienė iš Clevelando, Elžbieta Nanartavičienė iš So. Bostono, Margareta Murauskaitė ir Morta Miškienė iš Los Angeles. Velykų dienoj pusė visų žmonių, tai yra 75 asmenys, per šv. mišias priėmė Šv. Komuniją. Tai tuomi galiu pasigirt, kad parapija Los Angeles auga, — netiktai medžiaginiai, bet ir dvasiniai. Todėl rūpinosi nupirkti didesnę vietą, kur būtų galima ateityje pastatyti didesnę bažnyčią, jai Dievas man neleis pamatyti naujos bažnyčios pašventinimą, tai nors pamatus pašventinsiu, o mano įpėdinis su Dievo ir gerų žmonių pagalba naujos bažnyčios statybą užbaigs.

Greitai praslinko švenčių savaitė ir susilaukėm Atvelykio. Ta diena ilgai pasiliks, ypatingai jaunuolių, atmintyje — nes tą dieną mūsų kuklioj bažnyčioj įvyko vedybos jaunuolių Richard Mikšis, Pan-American Airway Navy Specialist, su Adele Norkus, Womens Air Raid Division. Abu iš Chicagos ir abu šiuo laiku apsistos San Francisco. Visiems mūsų jaunuoliams buvo gražus pavyzdys netiek iš to, kad labai gražiai atrodė jaunavedžiai, pabroliai ir pamergės, bet kad ta jauna porelė dievotai prisiruošė prie moterystės Sakramento ir tą dieną Viešp. Jėzų pakvietė į savo sielas. Tai galime tikėtis, kad V. J. laimins jaunavedžius ir su jais bus per visą gyvenimą. O kaip atrodo gyvenimas tų, kurie moterystę laiko už sutartį (kontraktą), jeina į tą luomą be Dievo palaiminimo. Štai dvi dienas atgal padariau 120 mylių kelio, kad aplankyti ir paguosti nelaimingą moterį, kurią vyras atidavė į bepročių namą. Ji pasirodė sveiko proto ir gerai supranta savo padėtį, ir dieną naktį rauda kol kas ją išlaisvins.

Prelatas Maciejauskas.

KITZY RODENTS—Chinchilla's Oscar and Minnie don't know it but they just won a blue prize at second annual California Chinchilla Ranchers Club show at Hollywood Park. Top-ranking rodents are exhibited by Judy Holley who looks like she'd like to take them home.

Pavasarinis apsivalymas karo fronte.

Washington, D. C., yra puikiausios ankstyvosios vyšnios, kurios labai anksti pavasarį pradeda žydėti. Vaizdas susidaro tikrai romantiškas, todėl nenuostabu, kad ten labai dažnai matysi žiedų šešėlyje bežvelgiančius į Jefferson Memorial paminklo aikštę.

WORCESTER, MASS.

SĄJUNGIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS

Balandžio 15 d., Šv. Kazimiero lietuvių par. svetainėje įvyko Moterų Sąjungos Mass., Maine ir N. H. apskričio suvažiavimas. Suvažiavimą atidarė apskričio pirm. p. O. Sidabrienė 2 val. po pietų. Ji pasveikino suvažiavusias Sąjungietes ir pakvietė kleb. kun. A. Petraitį atkalbėti maldą. Po maldos kleb. kun. A. Petraitis labai nuoširdžiai sveikino Sąjungietes ir palinkėjo geriausių sekmių.

Apskričio raštininkė p. Genovaitė Kaneb perskaitė specialų raštą apie mirusį prezidentą Franklin D. Roosevelt.

Dalyvavo apie 50 atstovių ir viešnių. Buvo atstovaujamos šios kuopos: 5 kp., Worcester; 13 kp., So. Boston; 15 kp., Brockton; 22 kp., Cambridge; 27 kp., Norwood; 45 kp. Hudson; 58 kp., Nashua (N. H.); 69 kp., Worcester; 71 kp., Athol, ir 73 kp., Lowell. Viso 10 kuopų.

Sesijų vedėja buvo p. T. B. Mažeikienė iš Worcester, pagelbininkė p. Ieva Tvaskienė iš Norwood. Raštininkavo p. A. M. Wackell iš Worcester.

Priimta nemažai įnešimų Seimui. Išklausyta raportai iš kuopų veikimo. Sudėta $12.00 ir paskirta šiaip: laikraščiui "Darbininkui" ir Darbininkų Radio programai po $6.00.

Kitas suvažiavimas įvyks Athol, Mass. Apskričio pirmininkei p. O. Sidabrienei vadovaujant, sukalbėta malda už žuvusius kareivius.

Pasibaigus suvažiavimo sesijom, vietinė Sąjungiečių 5 kuopa suruošė vaišes, kurių metu pasakyta daug gražių kalbelių. Programą vedė p. Ona Sidabrienė. Dalyvavo kleb. kun. A. Petraitis ir neseniai sugrįžusi iš Europos slaugė leit. O. Pauliukonytė ir pasakė įdomias kalbeles. Taipgi dalyvavo keli profesionalai.

Atstovės, viešnios ir svečiai tikrai maloniai praleido laiką.

Atstovė.

PHILADELPHIA, PA.

Vietiniai Lietuviai Ir Politika

Williamas M. Paschall-Poška

Kartą man, brėžiančiam šiuos žodžius, teko platokai išsikalbėti su a. a. kunigu Juozu Kaulakiu ir bekalbant, kaip tai pradėjau girti mūsų vietinius vienGenčius lietuvius. Bet jis ant to tik mostelėjo ranka ir tarė: "Tamista tame dalyke tai dikčiai klystate — jie yra apsileidėliai!" "Kaip tai?", paklausiau. "Taip", atsakė, "kad nors čia yra lietuvių ne tik pasiturinčių ir prasilavinusių, bet, pilnoje to žodžio prasmėje, ir apšviestūnų, tačiau jie nesistengia užimti kokias nors čia valdiškas vietas, o jei kartais kuris ir pamėgina patapti kokiu nors pareigūnu, o nepasiseka, tuoj ir numoja rankomis... Bet taip nepridera elgtis — nepasisekė kartą, reikia stengtis antru kartu atsiekti tikslą, nepasisekė antrą kartą, reikia trečią, o net ir ketvirtą, arba ir penktą kartą stengtis atsiekti užmanytą tikslą. Kokiems galams vien tik airiai arba žydeliai... tik turi būti valdininkais, o mes, lietuviai prieš juos reikale turime klūpčioti... kada galėtų ir mūsiškiai, jei jau ne geresniais, tai bent nors tokiais, kaip ir jie yra, valdininkais būti. Tai mums, lietuviams iš to būtų garbė ir nauda. Nes visgi saviškis valdininkas savo viengenčiui, reikale, greičiau pagelbėtų".

Taip, tiesa lietuviai nekartą mėgino įsigauti į kokią nors valdišką vietą, bet nepasiekus iškart, vis pamojo ranka... Vien tik dabar *William'as M. Paschall-Poška*, kaip matos, yra tik tokiu, kokiu, pasak kunigo Kaulakio, politikierius privalo būti. Nes jam nepasisekus 1943-čiais metais patapti miesto mayoru jis nenumoja ranka... bet, progai atsiradus, "runija" nors į magistro "dinstą". Todėl kiekvieno lietuvio yra pareiga jį tame politiškame žygyje paremti; o ypač nepamiršti 19-to birželio laike "primery" pačiam už jį balsuoti ir paprašyti savų pažįstamų, nors ir kitataučių, kad malonėtų balsuoti už jį, "runijantį" į magistro ofisą respublikonišku tikietu... *K. V.*

Mirė Mykolas Gegeckas

Balandžio 8-tą, gyv. 3149 Miller St., 79 metų amžiaus, viengentis *Mykolas Gegeckas* mirė, o 12-tą d. po gražių gedulo pamaldų už jo vėlę Šv. Jurgio bažnyčioje, jo kūnas tapo palaidotas kapuose Šv. Išganytojaus.

Velionis Mykolas Gegeckas iš tėvų Jurgio ir Joanos (Vitkauskaitės) Gegeckių gimė Pakruojaus miestely, Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 54 metus, o moterystės luome su savo žmona Uršule (Daugšiūte) išgyveno 50 metų. Jis buvo tautiniai susipratęs lietuvis ir pavyzdingas katalikas. Mirdamas, apart savo žmonos, ponios Uršulės Gegeckienės, kuri kaip buvo jaunesnė, stipresnė, buvo labai uoli katalikė veikėja, Mykolas Gegeckas gyvais ir nuliūdime iš artimiausiųjų paliko dar dvi dukras — ponią Julijoną Vaškienę, kurios vyro vardas yra Steponas Vaškis, ir ponią Oną Kryžanauskienę, kurios vyro vardas yra Vladas Kryžanauskas, ir vieną sūnų, *Juozą Gegecką*, narsųjį karį Amerikos.

Jam — amžiną atilsį!.. o jo žmonai, vaikams ir giminėms reiškiu viešą gilią užuojautą.

Kazys Vidikauskas.

IŠ NELIETUVIŲ SPAUDOS

Philadelphia, Pa. — Vietiniame ukrainiečių laikraštyj "Amerika" balandžio 17 d. laidoje tilpo ilgas straipsnis antrašte: *"Katalikų Vyskupai Apie Tarptautinės Organizacijos Projektą"*. Tame straipsnyj pasakyta, kad Amerikos Katalikų Vyskupai tarp kitko reikalauja ir to, kad būtų užbaigta "pavojinga tyla" trijų galingųjų valstybių apie Lietuvą, Latviją ir Estiją, ir kad mūsų šalis — Jungtinės Valstybės nesutiktų su sumanymu pavergti tas tris nedideles valstybes. *K.V.*

Trupinėliai Iš Philadelphijos Lietuvių Gyvenimo

Šiomis dienomis ponai Jonas ir Ona Žemaičiai įsigyjo puikų nuosavą namą gražiame Yeadon miestelyje, McDade Blvd., 980. Pradėdami gyventi savo naujame name, ponai Žemaičiai pirko bonų už $6,700.00.

Ponai Kazimieras ir Isabelė Beniušiai, ilgą laiką gyvenę Lester, Pa., dabar įsigyjo didelį namą ir gražiai sutvarkytą užeigą Philadelphijoj, 2052 S. 61st gatvė. Ponų Beniušių trys dukrelės daug darbuojasi jaunųjų lietuvių tarpe.

Ponai Juozas ir Margareta Biekšai, gerai žinomi lietuviai veikėjai, atidarė moderniškai įrengtą restaurantą su baru, 2300 N. 18th gatvė.

Marine Corporal Rita Sacco, buvusi Mozuraitė, šiomis dienomis lankė savo tėvelius, ponus Mozūrus, 1419 S. Second gatvė. Corp. Ritos vyras taip pat marinas ,kuris dabar kariauja anoj pusėj jūrų.

Balandžio 15-tą vestuvių varpai suskambėjo panelei Marijonai Markūnaitei, 617 Wallace gatvė ir ponui Kazimierui Rimdeikai, 237 Fernon gatvė. Jų sutuoktuvės įvyko Šv. Andriejaus par. bažnyčioj.

Balandžio 8-tą mirė, gerai žinomo Philadelphiečio pono Juozo Dapkūno sesuo, ponia Emilija Meškauskienė iš Parry, N. J.

Gimtadieniai. First Class Petty Officer Stanley Alekna, Dėdės Samo tarnyboj anoj pusėj jūrų, minėjo savo gimtadienį. Jo tėveliai, ponai Juozas ir Ona Aleknai, 114 Sigel gatvė, gražiai pagerbė savo mylimą sūnų ta proga nupirkdami bonų už $550.00.

Profesoriaus Alfred'o Senn'o šeimoj buvo net du gimtadieniai. Jo žmona Marija minėjo savo gimtadienį balandžio 10-tą, o sūnelis Alfredas minėjo savo 13-tą gimtadienį balandžio 12-tą. Ponai Senn'ai gyvena savo naujai įsigytame dideliame bute, 207 Cynwyd Road, Bala-Cynwyd. *"Bitelė".*

Gražiausių Liaudies Dainų Rinkinys

"VAI LĖKITE DAINOS"

Paruošė Kun. J. Dabrila,
Papildytą Rinkinį Išleido Kun. Pr. M. Juras

Knyga turi 220 puslapių, nedidelio — maldaknygės formato. Labai paranku kišenėje nešiotis. Joje telpa 233 gražiausios dainos. Kaina tik 75c. Užsakymus siųskite: DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston 27, Mass.

ŠTAI JOS TURINYS:

Aguonėlė
Aguonėlės, **Kazys Binkis**
Anoj pusėj Dunojėlio
Anoj pusėj Nemunėlio
Anoj pusėj Nemunėlio
Ant ežerėlio rymojau
Ant kalno gluosnys
Ant kalno karklai
Ant kalno Ramojaus, vertė **P. Valčaitis**
Ant kalno mūrai
Ant kalno stovėjau
Ant melsvų ežero bangų
Ant Nemuno kranto
Ant tėvelio dvaro
Ar aš tau, sese, nesakiau
Ar žinai, berneli
Aš atsisakiau savo močiutei
Aš bernužėlis, **Jonas Jonila**
Aš išeisiu ant kalno
Aš jaunas bernelis
Aš nuėjau
Aš padainuosiu dainų dainelę
Aš pas savo motinėlę
Ateitininkų himnas, **Tilvytis**
Atneša diedas kukulių viedrą
Atskrend sakalėlis
Audėja, **Balys Sruoga**
Augin tėvas du sūnelius
Augo girioj ąžuolėlis
Augo sode klevelis
Aukštam berže gegulė
Aukštas dangus
Aukštai švietė mėnesėlis
Ausk, močiute, drobeles
Aušra, **A. Strazdas**
Aušt aušrelė
Aušta aušrelė
Bijūnėlis žalias
Čiučia liulia, mažutėli
Čiulba čiulbutė
Dainuok
Du broliukai kunigai
Eičiau girelėn
Eičiau į sodą pas obelaitę
Ei, Lietuvos kareivėliai, **St. Šimkus**
Ei niekur nėra
Eina bernužėlis širmais žirgais arti
Eina garsas nuo pat Vilniaus, **Maironis**
Eisim, broleliai, namo
Ei tu, Domininkai, **A. Strazdas**
Gaideliai pragydo
Gale lauko toli
Garnys
Gieda gaideliai
Gieda gaideliai ryliuoj
Giedu dainelę, **A. Baranauskas**
Girtuoklio daina, **Pranas Vaičaitis**
Gražių dainelių daug girdėjau, **Žitkus**
Gražus mano juodbėrėlis
Grybai
Į karą
Į šilą ėjau
Ilgesio žodžiai, **A. Miškinis**
Ir išdainavau visas daineles
Ir užaugo liepytėlė
Išbėg išbėgo
Išėjo tėtuži
Išjodamas mylimas į karą
Iš rytų šalelės
Jaunystės daina, **Putinas**
Jau pavasaris atėjo
Jau slavai sukilo, **Maironis**
Jau vakaras buvo
Jojau dieną
Jojau per dieną
Jūra motinėlė, **Adomas Jakštas**
Kad subatos vakarėlį
Kada noriu verkiu
Kai aš augau pas močiutę
Kai aš buvau mažutėlė
Kai aš buvau mažutėlis
Kai aš buvau mažučiukas
Kai aš jojau per žalią girelę
Kai aš turėjau
Kai pavasario rytelį
Kaip gi gražus, gražus, **Vienažindys**
Kam šėrei žirgelį
Kalamoška ant lisorų
Karvelėli mėlynasai
Kas bus, močiute, kas bus
Keleiviai, **B. Brazdžionis**
Kelkis, kelkis, mielas drauge
Ko liūdi, berželi, **Jovaras**
Ko liūdi, putinėli
Kur bakužė samanota, vertė **Vaičaitis**
Kur banguoja Nemunėlis, **Vanagėlis**
Kur bėga šešupė, **Maironis**
Kur lygūs laukai, **Maironis**
Kur Nemunėlis, Dauguva
Kur sapnų grožybė
Kur tas šaltinėlis
Lakštingalėli, gražus paukšteli
Lakštute, paukštute
Laikas, sese, jau
Lauke berželis stovėjo
Leido išleido tėvas sūnelį
Leiskit į tėvynę, **Gudavičius**
Lėk, sakalėli
Lietuva brangi, mano tėvynė, **Maironis**
Lietuviai esame mes gime **Sauerveinas**
Lietuvos himnas, **V. Kudirka**
Mano rožė, **Faustas Kirša**
Mano tėvelis
Maniesiems, **Vincas Kudirka**
Man per naktį, **Faustas Kirša**
Mergyte jaunoji
Mes Lietuvos jaunuomenė
Miels tėveli, motinėle
Miškas ūžia, **Maironis**
Mylėjau mergelę
Močiute, ką padarei
Močiute mano
Močiute mano
Močiute širdele
Motulė mane barė
Motule mano
Motule, širdele
Mūsų dainos, **A. Vaičiulaitis**
Mudu du broliukai
Namo'
Nebeužtvenksi upės, **Maironis**
Nors vėtros ūžia
Nueisiu, nueisiu
Nurimk, sesut
O, aš viena dukrel
O atsimenu namelį, **V. Nemunėlis**
O kai aš pas močiutę buva
O rūta, rūt
O tai dyva
Oi dėkui, dėkui senai močiutei
Oi, kas sodai per sodeliai
Oi kur buvai, dieduk mano
Oi, lekia, lekia
Oi, tu eglele
Oi tu ieva, ievuže
Oi, ko žvengi žirgeli
Oi, varge, varge
Oi žiba žiburėlis
Oi žirge, žirge
Pasėjau kanapę
Pasėjau linelius
Pasisėjau žalią rūtą
Pavasarininkų himnas, **K. Žitkus**
"Pavasario" vyrų maršas, **Bradūnas**
Pavasaris, gražus oras
Per girią girelę
Per šią žalią giružėlę
Per tamsią naktelę
Piaun broliukai
Plauna mano piovėjėlės
Plaukiau per jūrą
Plaukiau per jūrą
Plaukia sau laivelis
Plaukė žąselė
Prašom, prašom paklausyti, **Aleknav.**
Pupos, **K. Aleknavičius**
Rugiagėlės, **Kazys Binkis**
Saulutė nusileido
Saulutė raudona
Saulutė raudona
Saulutė tekėjo
Senbernio skundas
Sėjau rūtą, sėjau mėtą
Sėjau rūtą
Sėdir vidir vidur dvaro
Siuntė mane motinėlė
Su daina, **K. Bradūnas**
Sudiev, kvietkeli, **A. Vienažindys**
Sudiev, Lietuva, **A. Baranauskas**
Sudiev, sesutės lietuvaitė
Sunku gyventi, **Maironis**
Supinsiu dainuže, **Rokas Prakeiktasis**
Susvarcyk, antela
Sutems tamsi naktužėlė
Sveiki, broliai dainininkai
Šala šaltinėlis
Šalia aukšto vienuolyno
Šalta žiemužė
Šaltyšius
Šėriau žirgelį
Šėriau žirgelį
Šėriau žirgelį visą rudenėlį
Šėriau, šėriau žirgužėlį
Šerki, berneli, bėrą žirgelį
Šią naktelę miego nemiegojau
Šienapiūtė, **Petras Vaičiūnas**
Šiltas gražus rudenėlis
Šoko kiškis
Šv. Sakramento br-jos himnas, **Girdenis**
Tai ne miškas šlama, **St. Šimkus**
Tamsioj naktelėj
Tekėjo saulelė pro debesėlį
Tekėk, sauluže
Ten, kur Nemunas banguoja, **Maironis**
The Star Spangled Banner
Tykus buvo vakarėlis
Tykiai, tykiai Nemunėlis teka
Tykiai, tykiai
Tykus vakars gražus
Tyrlaukiais sušvilpė vėjas, **Paparonis**
Toli, už marių, **J. K. Aleksandravičius**
Trijų seselių
Tris dienas, tris naktis
Trys sesutės
Tūkstantį žingsnelių
Turėjo bobelė žilą oželį
Už giružės teka upė
Už jūrelių, už marelių
Už jūrių marių
Už Raseinių, ant Dubysos, **Maironis**
Užsiaugo obelėlė
Užtrauksim naują giesmę, **Maironis**
Vai broli, broli
Vaikščiojo brolelis
Vai pūtė, pūtė
Vai tu, žirge
Vai ūžkit
Važiavau dieną
Vėjelis kyl'
Visi bajorai į Rygą jojo
Vyčių himnas
Žalioji liepelė
Žiba, žiba, žiba
Žirgeliai sukinkyti, **A. Vienažindys**

Pirkite Karo Bonus ir Stampas

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

P. Ona Ivaškienė su savo jaunų šokėjų grupe paaukojo vienuolyno taisai $10.00.

Lankėsi klierikas vienuolis. Bal. 19 d., "Darbininke" ir klebonijoje, lankėsi klierikas Vladas Jeskevičius, S. J. Jis yra buvęs Šv. Petro parapijojos altaristas. Jo tėveliai ir brolis yra šios parapijos veikėjai. Dabar jis baigia kunigo jėzuito mokslą, Weston College, Weston, Mass. Jis lankosi So. Bostonan karts nuo karto jo primicijų reikalais, kurios įvyks birž. 24 d., 11 val. ryte.

SVARBI RINKLIAVA. Vietiniai kunigai aiškino, kad Jėzaus Nukryžiuoto Seserys perka naują namą Brocktone. Seselėms padėti nupirkti šią nuosavybę įvyks rinkliava, Šv. Petro par. bažnyčioje, bal. 29 d. Kunigai prašė visų padėti Seselėms įsigyti šią vertingą ir labai reikalingas patalpas.

Bal. 25 d., prasideda svarbi tautų konferencija. Melskimės visi teisingos taikos reikalu. Tuo tikslu lankykime bažnyčias.

Šv. Petro bažnyčioje, 7:30 v. vak. bus pamaldos, po pamaldų bus Sus. komiteto Lietuvių Maldos Dienos.

Bal. 22 d., mirė Boleslovas Paplauskas, 60 metų, savo namuose, 378 W. 2nd St. Paėjo Punsko parapijos. Amerikoje pragyveno per 30 metų. Paliko žmoną Kotryną (Miliauskaitę), seserį ir brolį. Laidojamas bal. 24 d., 9 val. ryte, iš Šv. Petro par. bažnyčios, Naujos Kalvarijos kapuose.

Įvairių tautų šalpos fondų vajai drabužiams rinkti pasibaigė kovo 31 d., o balandžio 1 d. prasidėjo didysis vajus rinkti drabužius visiems nuo karo nukentėjusiems. Jis tęsis iki geg. 1 dienos. Šis vajus yra žinomas kaip United National Clothing Collection. Jame dalyvauja per 50 pašalpos įstaigų, tarp jų ir Bendrasai Amerikos Lietuvių pašalpos Fondas—United Lithuanian Relief Fund of America.

Bostoniečiai gali nešti aukojamus drabužius tiesiai vietiniams direktoriams, arba Šv. Vincento Pauliečio klėtėn, 21 Warehouse St., arba į lietuvių įstaigas, būtent: Piliečių salėn, E St., Legijonierių salėn, C St., ar bažnytinėn salėn, West 5th St., prie B St.

Į bažnytinę salę galima atnešti vieną kitą drabužį beeinant į pamaldas.

LANKĖSI

Penktadienį lankėsi ilgametis "Darbininko" skaitytojas Juozas Markelionis. Atsilankymo proga įstojo į kun. Dr. Urbonavičiaus knygos — Vytis ir Erelis rėmėjus ir pasipirko ką tik iš spaudos išėjusią dainų knygelę — Vai Lėkite Dainos.

Šeštadienį, "Darbininke" lankėsi kun. J. Vosyliaus mamytė p-nia K. Vosylienė iš Jamaica Plain, Mass. Atsilankymo proga kalendoriaus fondan aukojo $1.00 ir pasižadėjo įstoti į "Vytis ir Erelis" knygos rėmėjus.

Lankėsi Dr. Paulina Luzeckaitė. Atsilankymo proga nusipirko 10 egz. "Vai Lėkite Dainos", pasiėmė nemažai "Vyties" egz. išplatinimui ir Darbininkų Radio Koncerto tikietų.

KAS - KUR?

★ Sekmadienį, bal. 22 d., vykstan į Šv. Kryžiaus Katedrą Bostone ir pačioje Kaedroje mano dėmesį atkreipė šie dalykai:

★ Mes vėluojamės, bet ponia F. E. Zaletskienė išgelbsti situaciją, pagauna taksi ir Falisa, Nelly ir mano malonybė su ponios globa pribūnam dar prieš laiką.

★ Pirmą patinkam p. A. Vaičiulaitį. Sveikinam.

★ Katedroje artistas Rapolas Juška prie vargonų, Dr. Juozas Antanėlis čia pat. Providence vargonininkas Stasevičius irgi ten pat. Čia ir dainininkė panelė Lašaitė.

★ Katedra pilna žmonių. Pasieniais stovinčių daug.

★ Prie altoriaus muzikas Juozas Žemaitis ir chorai.

★ Santkuarijumas pilnas kunigų ir klierikų su Jo Ekscelencija Arkivyskupu ir asista.

★ Matosi tarp lietuvių kunigų Prelatas J. Ambotas ir mūsų klebonai - kunigai: Virmauskis, Švagždys, Vaitekūnas, Juškaitis, Petraitis, Kneižis, Strakauskas, Juraitis,, o kun. Juras pilnoje svitoje — mišparus veda.

★ Senatorius D. I. Walsh suklumpa ir bučiuoja Arkivyskupo žiedą.

★ Lietuvos Garbės Konsulas A. O. Shallna, atstovauja Lietuvą. Ir ponia su juo.

★ "Darbininko" redaktorius A. F. Kneižys, su ceremonijų kostiumu palaiko tvarką minioje. Ten matosi adv. J. Grigalus, J. J. Romanas, J. Kasparas ir dar daugiau.

★ Štai ponai Pranas ir Genovaitė Razvadauskai teikiant Sutvirtinimo Sakramentą stoja į Sutvirtinimo tėvu ir motina.

★ Neužmirštamas p. Žemaičio "Šventas Dieve" solo ir jo sugebėjimas valdyti-diriguoti chorus ir publiką bendrai giesmei.

★ Jeigu kas atydžiai išklausė J. E. Arkivyskupo kalbos Katedroje, ar per radio namuose, tai tikrai suprato koks Demoklio prapulties kardas kerta lietuvių tautą ir smaugia Lietuvą.

★ Jo Ekscelencija nuoširdžiai atsiliepė su padėkos žodžiu Brocktono miesto valdininkijai, kurie parodė gerą širdį perleidžiant miesto gražią nuosavybę Nukryžiuoto Jėzaus Seserims, įsteigimui jų motiniško namo.

★ Gegužės 20 d., įvyks Darbininkų Radio Programos labai gražus koncertas, Jordan Hall, Bostone. Programą pildys artitė Anna Kaskas, artistas Rapolas Juška, panelė smuikininkė Antanaitytė ir jos muzikališkas trio. Tikietus galima gauti ir 'Darbininke'. Labai girtinas ir remtinas dalykas kai žmogus: anksti kelią, greit aukoja, bažnyčioj gieda, iš anksto tikietus parengimui nusiperka; tie žmonės dvigubai laimi.

★ Jo Ekscelencija Arkivyskupas Cushing, D. D., pareiškė savo pamoksle, kad Lietuvą gali išgelbėti tik Amerika; Lietuvos viltys padėtos Amerikos demokratijoj ir tas džiugina mūsų širdis, kad mes esame tie gerieji Amerikos piliečiai, kurie norime žmogų ne į vargą įtraukti, bet jam laisvę duoti — Lietuvai nepriklausomybę suteikti.

★ Sulig Sovietų paskelbto likvidavimui žmonių rašto — Lietuvoj galės likti tiktai ubagai, bet ir tie bus uždaryti rusiškuose kolchozuose bei sovchozuose.

★ Sekmadienį, bal. 22, Lietuvių Maldos Dienoj, Šv. Kryžiaus Katedroje, Bostone, buvo 4000 asmenybių. Jų tarpe buvo 3000 lietuvių ir 1000 nelietuvių. Taip pranešė Katedros Rektorius Prelatas Thomas R. Reynolds. Reikia pažymėti, kad malonusis lietuvių prietelius Prelatas Reynolds, labai gražiai praneśdinėjo per WCOP stoties radio visą pamaldų eigą. Lietuviai tikrai nuoširdžiai dėkingi jo malonybei.

★ Prelatas J. Ambotas didžių iškilmių eigoje Šv. Kryžiaus Katedroje, Bostone atkalbėjo jaudinančią maldą už Lietuvą: — Viešpatie, kuris valdai žemes, salas ir vandenis, kurios rankose yra žvaigždžių takai, kalnų viršūnės ir amžių slėpiniai, kuris esi gyvybės, šviesos ir laisvės šaltinis, ir kuris leidi teisingumą ir tvarką tarp tautų, pažvelk į mūsų brangią šalį, stiprink ir guosk išblaškytus ir pavergtus jos vaikus, globok juos Savo budinčia akimi, penėk badaujančius, drąsink kovojančius, būk jų vadas, tėvas ir ramintojas, grąžink mums laisvės, džiaugsmo ir apstumo dienas ir surink visus mūsų tėvynės sūnus ir dukteris iš tyrlaukių, salų, ištremties ir kentėjimų ir parvesk juos po išvaduotos tėvynės sparnu, kad amžiais eitume laisvėje, garbėje, teisingume ir meilėje. Amen.

Km.

PAS GIMINES BEI PAŽĮSTAMUS

Šv. Kryžiaus Katedroje Lietuvių Dienos Maldos pamaldoms užsibaigus, o dar šalto šiaurės vėjo gerokai išbučiuotiems, visi maldininkai galvotrukčiais skubėjo namučių link. Mes irgi su ponais Edvardu ir jo mylima žmonele bei linksmute dukrele Birute (vyte), įsmukom į puošnų pp. Čiočių automobilių. Laukiam tik ponų Juozo ir Marijonos Bernatonių ir dar ko?! Ir štai tas dar kas, tai energingasis Šv. Kazimiero par. iš Providence, R. I., klebonas su savo pilnu pasažierių automobiliu... Važiuojam. Kur? Aišku, kaip diena, kad važiuojam pas vaišingus pp. Bernatonius, gyv. L St., So. Boston, Mass. Tiesa, pirm. mums galutinai atsiskyrus nuo Katedros rezidencijos, dar teko vienas kitas žodelis pasikalbėti ir su klierikais-deakonais Jonu Bernatoniu, sūnum Juozo ir Marijonos Bernatonių ir Alfonsu Janušoniu, kurie irgi skubėjo jų laukiamo buso link. Štai mes pp. Bernotonių rezidencijoj. Vaišės-vakarienė ir programa. Programoje buvo pavartota daugiau dainų, kaip išleistoj "Vai lėkite dainos".

Tikrai gražu, kaip lietuviai nuoširdžiai ir draugingai praleidžia vieną kitą valandėlę besišnekučiuodami bei dainuodami. Be virš minėtų šioje kompanijoje buvo: kun. Žvirblis, dominikonas, kun. Kacevičius, panelė dainininkė Lašaitė, varg. Staseviči us, p. Vilimaitienė ir Jonas Kumpa. pp. Bernatoniai yra didžiai susirūpinę savo sūnelio Jonuko primicijomis, kurios įvyks birželio pabaigoje. Dieve jiems padėk! *R.*

p. Albina Antanaitytė, talentinga smuikininkė gros solo ir jos vadovaujamas trio Darbininkų Radio koncerte, sekmadienį, gegužės-May 20 d., 3:30 valandą po pietų JORDAN HALL, Bostone.

Patogumo dėlei reikia pažymėti, kad šio koncerto tikietus galima įsigyti "Darbininke". Kas nuoširdžiai ir patariama iš anksto atlikti, nes anksti nusipirkęs tikietus, taip kaip jaunas vedęs — nesigraudinsi.

Laumės Skalbėjos

Kartą moteriškė, saulei nusileidus, grįžo iš dvaro. Priėjusi upelį rado dvi moteris besiskalbiančias. Tai buvo laumės. Ji truputį nusigando, bet priėjusi sako: "Padėk, Dieve!" Laumės atsakė: "Te tau drobės galą už tai, kad mus pasveikinai". Ši bijojo eiti artyn. Laumės padėjo ritinį ant pievos ir sako: 'Rėžk ir rėžk, tik visos neišvyniok, tai užteks tau ir tavo vaikams".

Moteriškė pasiėmė audeklą, parsinešė namo ir raižė ilgus metus, kiek norėjo, o ritinyje vis tiek, kiek buvo. Kartą pagalvojusi sako: "Reikia išvynioti, pažiūrėti, kas tame ritinyje yra?" Išvyniojo audeklą, nieko nerado, bet sulig tuo laiku kiek iš ritinio nurėždavo, daugiau nebebūdavo.

ŠV. ONOS NOVENA

Jau išėjo iš spaudos NOVENA prie ŠV. ONOS ir Stacijomis. Išleido Tėvas Gabrielius Maria Jaskal, C. P. Šių knygučių galite gauti Darbininko administracijoje. Knygutės kaina 15c. Su užsakymu įdėkite į konvertą 15c. ir pasiųskite, DARBININKAS, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. ir tuojau gausite minėtą knygutę.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

GERAS NAMAS PARDAVIMUI

South Boston, trijų aukštų namas 4-5-5 kambariai su visais gražiais įtaisais, kaipo baltos sinkos, vanos, copper boilers, dideli užupakaliniai piazzai, arti vandens, rendas neša $90. į mėnesį. Randasi ant Peters St. prie "N" ir 7th Sts. Taip pat aš turiu pardavimui daug kitų namų skirtingose vietose, Dorchester, Roslindale ir West Roxbury.

Wm. Amsie,
30 Carruth St., Dorchester,
Mass. Tel. GEN 3719

REIKALINGAS ir labai pageidaujamas 4 arba 5 kambarių su maudyne gyvenamas tenementas. Gera šeimyna. Lietuviai, katalikai. Turi puikiausias rekomendacijas. Praneškite — "Darbininko" administracijai telefonas SOU 2680 arba Adomui Barauskui, 130 W. 8th St., So. Boston 27, Mass. (1)

PARSIDUODA "rooming house" su 17 kambariais, 2 toiletai, 1 maudynė. Prieinama kaina. Atsišaukite, CAP 1997 arba 83 Green St., Boston. *(27)*

DAKTARAI

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

A. J. NAMAKSY
REAL ESTATE & INSURANCE
414 W. Broadway
South Boston, Mass.
Office Tel. So. Boston 0948
Res. 37 Oriole Street
West Roxbury, Mass.
Tel. Parkway 1233-W

Pristatome Vyną, Alų ir Toniką
Mes turime 11-kos rūšių alaus, įvairių vynų ir tonikų. Šiuos gėrimus pristatome į namus: vestuvėms, krikštynoms, parėmis ir piknikams. Skubus patarnavimas. Šaukite:
BORIS BEVERAGE CO.
J. ARLAUSKAS — J. SKENDELIS, Savininkai
220 E St., Tel. SOU 3141, So. Boston, Mass.

Geriausia Užeiga Vyrams ir Moterims yra
SOUTH BOSTON CAFE

VINCAS BALUKONIS,
Savininkas
Pagamina gerus lietuvišku pietus, užlaiko geriausį alų, vyną ir degtinę, ir visiems draugiškai ir mandagiai patarnauja.
258 West Broadway, South Boston, Mass.

Take Years From Your Looks.
Face looks younger when framed in the soft appealing Permanent Wave.
Tel. SOU. 4645
A New Style For Spring
Take advantage of CASPER'S morning SPECIAL $10.
Soft., Cream-Oil Permanent $8.
Includes shampoo, Cutting and Individual hair Style.
Special from 8:30 A. M. to 10:30 A. M.
Other permanents from $5. to $50.
Luxurious Waves Set While You Relax in Glamorious Surroundings.
at
CASPER'S BEAUTY SALON
738 E. Broadway,
South Boston, Mass.
Experienced Manicurist always present
No Appointment Necesary
Hours 8:30 to 5. Open Thursday Evenings

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298.
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — B. Cunienė, 29 Gould St., W. Roxbury, Mass. Tel. Parkway—1864-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 177 West 7th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 948 E. Broadway, S. Boston, Mass.
Kasos Gl. — Elzbieta Aukštikalnytė, 110 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą antradienį mėnesio, 7:30 val. vakare, Parapijos salėje, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas — Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — Pranas Tuleikis 702 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas—Stasys K. Griganavičius 699 E. Seventh St., So. Boston, Mass
Maršalka — Jonas Zaikis, 787 E. Broadway, So. Boston, Mass
Draugija laiko susirinkimus kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų. Parapijos salė, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass

TUOJAU REIKALINGA
Moterų Prie Abelnų Darbų
Darbas nuo dienų. Savaitėje 48 darbo valandos.
Geras užmokestis. Puikios darbo sąlygos.
Atsišaukite į
Employment Office, Waiting Room, North Station arba
Railroad Retirement Board, 115 High St., Boston, Mass.
BOSTON and MAINE RAILROAD

Užsisakykite Toniko Pas Mus
Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.
Kainos prieinamos.
Myopia Club Beverage Co.
Grafton Ave., Islington Mass.
Tel. Dedham 1304-W
PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

Factory to you
Monuments $85.00 up
Markers 32.00 up
All lettering and delivery anywhere in New England
Write for catalog
Memorial Granite Co., Inc.
159 Hancock Street
Quincy, Mass.

GRABORIAI

S. Barasevičius ir Sūnus
MOTERIS PAGELBININKĖ
Lietuvių Graborius ir Balsamuotojas
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Sūnaus gyvenamoji vieta
838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS
D. A. Zaletskas, F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
SOU Boston 2609

Literatūros Skyrius

Veda — Antanas Vaičiulaitis

Kur Gimė Ir Augo Dr. J. Basanavičius

(Tęsinys)

Šioje romantiškoje ir lietuviškoje aplinkoje prabėgo J. Basanavičiaus kūdikystės ir jaunystės dienos ir brendo jo tautiškoji dvasia. Ši pasakiška jo gimtosios aplinkos dvasia ji veikė visą jo gyvenimą ir jis visą savo gyvenimą paliko romantiku — svajotoju apie gražią, pasakišką praeiti ir garsią senovę.

Dr. J. Basanavičius ne tik stebėjo šį įvairių ir pasakiškų Ožkabalių kaimo gyvenimą, bet, vaikas būdamas ir pats jame aktingai dalyvavo. Savo autobiografijoje jis mielai mini savo kūdikystės, Ožkabaliuose praleistas, dienas ir tuos laikus vadina laimingesniaisiais savo gyvenimo laikais. Jis prisimena kaimo "alaunyčią" ir tipingesniuosius ano meto pastatus: "Iš ano laimingesnio laiko, dar man mažam esant, buvo "gluosnyne" užsilikusi "alaunyčia", labai didelė troba su reikalingais alaus darymo padarais, kur nekartą man atsimenant, daryta dar sau alaus ir dėl šeimynos, ypač per rugiapiūtę ir ant Kalėdų; taipo-gi buvo dar likęs didelis, labai senos architektūros, su didelėmis palėpėmis, kluonas".

Taip pat su pasigerėjimu jis prisimena ir savo vaikystės pramogas. Rudenį, kai laukai būdavo jau nuvalyti, gražiomis, saulėtomis dienomis, besidriekiant ore voratinkliams, jis, jau didoku vaikėzu būdamas, sėsdavo drauge su kitais kaimo berniukščiais ir piemenimis ant žirgų ir jodavo kitų kaimo piemenų vaikyti, garsiai pliaukėdami botagais, šaukdami "vaji ola" ir juos pravardžiuodami šiaudadūšiais, degutpilviais ir panašiai. Apie šias kadaise Ožkabalių apylinkėje buvusias madnas piemenų "vainas" vietos senieji žmonės dar ir šiandien kai ką papasakoja, o dr. J. Basanavičiaus atmintyje jos paliko gilų įspūdį: "Šitie vaikymai man visados išrodė kaip rudimentarinės vainos, kaip vainos iš laiko senovės lietuvių. Lenktynės, imtynės, rymavojimas, ritinys ir kiti žaislai tokie jau kaip ir pas senovės Trojenus buvo, iš jaunystės laiko man iki šiandien atminime liekti".

Taip iš mažens santykiaudamas su liaudimi, jis pamėgo ir susigyveno su jos kūryba, kurią vėliau įaudžino "Ožkabalių dainose", "Iš gyvenimo vėlių bei velnių" ir kituose savo raštuose.

J. Basanavičius visuomet, kada tik galėdavo, lankydavo savo gimtinę ir savo apylinkės žmonėms, kuo galėdamas, stengdavosi padėti. Vasarą, kai jis parvažiuodavo į Ožkabalius, iš visos apylinkės dideliausi būriai sergančių traukdavo į jo namus, kur jis visiems nemokamai teikdavo medicinos pagalbą ir patarimus. Geri ir naivūs kaimo žmonės norėdavo geradariui kuo nors atsilyginti, tačiau jis niekuomet iš jų jokio atpildo neimdavo. Todėl J. Basanavičius visoje apylinkėje buvo žmonių didžiai gerbiamas ir užtat Bartninkų valsčiuje jį išrinko į trečią dūmą elektorium.

Mylėjo dr. J. Basanavičius ir savo brolį. Kai šis susirgo džiova, dr. J. Basanavičius, specialiai parvažiavęs į Ožkabalius, apie šešias savaites budėjo prie jo lovos.

Dr. J. Basanavičius nebuvo išdidus ir nevengdavo net su paprasčiausiais kaimo žmonėmis pasikalbėti. Taip pat jis, po savo gimtinės laukus vaikštinėdamas, nevengdavo užkalbinti piemenis ir mėgdavo juos pamokyti ganyti bandas... Pasakojama, jog tokio pamokymo metu kartą jam ir savotiška nelaimė atsitikusi. Ne per toli nuo kaimyno ežios, už kurios augusios avižos, jo brolio piemenaitė ganė žąsiukus. Jis, prie jos prisiartinęs, jai patarė žąsiukus varyti arčiau prie kaimyno ežios, kur esanti didesnė žolė. Piemenaitė prieštaravo ir nenorėjo sutikti. Tada jis nusprendė ją pamokyti — jai liepė atsitraukti nuo kaimenės ir pats ėmė ganyti žąsiukus. Prisivarius arčiau prie ežios, žąsiukai pakriko ir pasileido bėgti į avižas. Kai, vienus iš avižų išvaręs, jis eidavo kitų varyti, šie vėl sugrįždavo atgal į avižas. Įsikarščiavęs jis netyčia vienam žąsiukui pataikė rementu per galvą, ir žąsiukas krito negyvas. Taigi iš jo "piemenavimo" niekas išėjo. Piemenaitė už gerą ganymą gavo iš jo rublį, o jis turėjo nesmagumo prieš brolienę dėl žuvusio žąsiuko.

Dr. J. Basanavičius ir senatvėje nepamiršo savo gimtinės. Parvažiavęs pasisvečiuoti jau į Nepriklausomą Lietuvą, jis visuomet aplankydavo ir Ožkabalius. Šių eilučių autoriui, dar mažam tebesant, jį dažnai tekdavo matyti bevaikščiojantį, rementu pasiremiant, po savo numylėtos gimtinės laukus. Jis dėvėdavo ilgą rusvą apsiaustą ir turėjo didingą kartu ir malonią, išvaizdą. Retkarčiais jis susimąstęs rymodavo prie sudegusios pirties griuvėsių...

Tur būt, svajodavo apie savo mieląją vaikystę, apie anas gražiausias pasakiškas Ožkabalių gyvenimo dienas...

Dabar Ožkabalių kaime jau kita dvasia — jaunimas jau nebe tas dainuoja dainas, kuris kadaise užrašė dr. J. Basanavičius; lyg nakties šešėliai išnyko visi tie monai, dvasios ir laumės, kurios pirmiau pripildydavo žmonių vaizduotę, tik viena Ožkabalių kaime nesikeičia ir neišnyksta — nuolat skamba žmonių lūpose dr. J. Basanavičiaus vardas.

A. Sirutis.

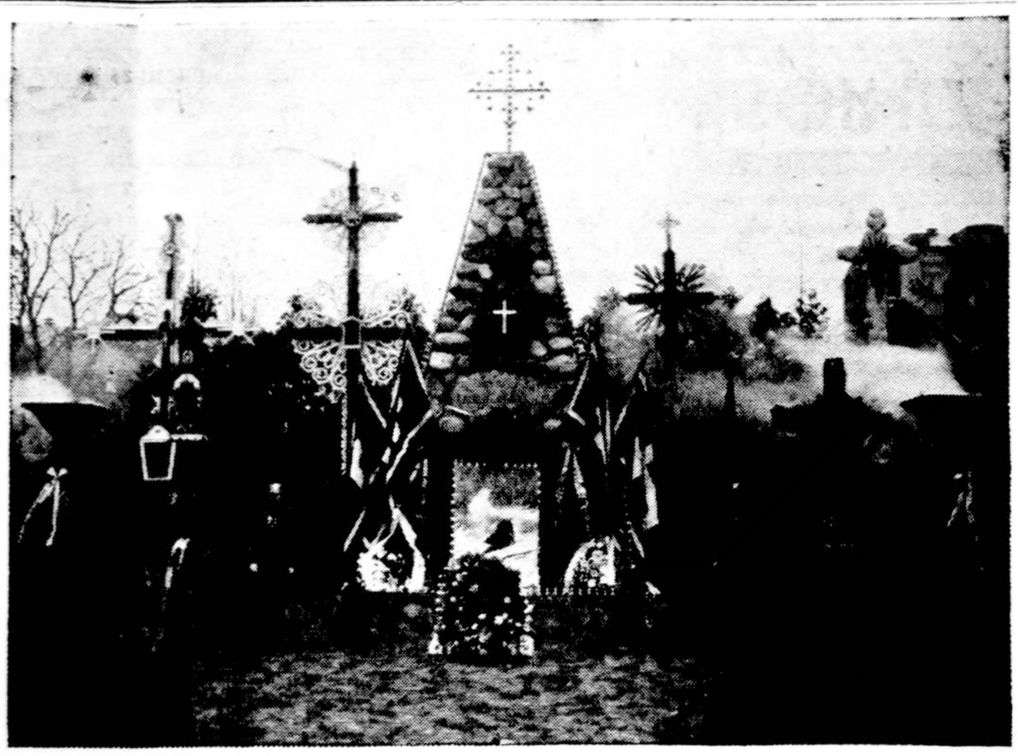

ROMANTIZMAS KITUR IR LIETUVOJ

J. V. Navickas

1.

Kas yra romantizmas? Kur glūdi jo šaknys? Ši literatūrinė srovė gana komplikuota. Kiek romantizmas yra painus reiškinys, galime spręsti kad ir iš tokio dalyko: literatūroje paprastai esti nagrinėjamas skyrium, kaip turįs savo specifinių bruožų vokiškasis, anglišk a s i s, prancūziškasis ir kitų tautų romantizmas.

Bendrą, kosmopolitinį romantizmą paprastai apibrėžia, kaipo vaizduotės ir jausmo poeziją, kaipo autonominio "aš" grožinę kūrybą, kaipo intymiškų pasipasakojimų poeziją, kaipo krikščionybės ir riterystės pavėlavusį padarą, kaipo laiko ir erdvės egotizmą ir t.t.

Jei fantazija ir jausmas ima viršų, nepaprastai plėtojasi, jei įsivyrauja svajojimai, jei tikrovė kaipo tokia nustoja savo reikšmės ir nėra kontroliuojama sveiko proto — psichologinis romantizmo pagrindas yra parengtas.

Vienas prancūzų kritikas teisingai sako, kad romantizmo pamate yra tikrovės, gyvenimo baimė, aistringas noras pasislėpti nuo tos tikrovės.

Tikras romantikas yra tas, kuriame viršija vaizduotė, kuriam tikrovė sukelia baimės tiek paprastame gyvenime, tiek mene. Romantikas dėl tos neapykantos tikrovei bodisi tomis vietomis, kur jį skaudina paprastumas — "gyvenimo proza". Šis troškimas kur nors pasišalinti, kur nors toliau pabėgti, gali įgauti įvairių formų. Dvi charakteringiausios formos visų laikų romantikams tai — aistringa meilė pietų bei rytų kraštams ir viduramžių liūdesys.

Jei įsižiūrėsime atidžiau į romantinės literatūros ypatumus, išeis aikštėn, kad romantizmas skelbia tautinio istorinio gyvenimo atvaizdavimą grožinėj kūryboj.

Romantizmas mėgsta kūryboj visa, kas yra individualu. Jis nepripažįsta bendrų psichologinių klasiciznio schemų, obstrakcijų. Jis skiria tautinius ypatumus, provincijos, luomo, profesijos ypatumus.

Romantizmas ima savo siužetus iš visos gyvenimo ir gamtos gilumos. Jis pripažįsta lygią teisę visiems gyvenimo reiškiniams.

Romantizmas nepripažįsta jokių literatūrinių autoritetų, kodeksų, taisyklių.

Romantizmas skelbia "sielos poeziją". Toji poezija ieško amžinybės ir begalybės.

2.

Romantizmas, kaip kokia 19 amžiaus galinga srovė negalėjo nepaplisti, kaip nauja banga, neužlieti paskirų žmonių bei tautų.

Tipingiausiu Europoj literatūriniu atžvilgio sąjūdžiu pirmoj 19 amž. pusėj yra laikomas vokiečių romantizmas. Tasai romantizmas, išaugęs jau 18 amžiaus gale ir 19 amž. pradžioj, pasižymėjo tautiškumu, idealizmu, filosofiškumu, mistiškumu.

Sutriuškinta, pažeminta Napoleono epochoj vokiečių tauta turėjo kurį laiką ieškoti paguodos idealizavime viso to, kas tautiška, kas vokiška. Reakcija, ėjusi po prancūzų revoliucijos visoj Europoj, buvo labai ryški ir vokiečiuose. Visa jų kūrybinė energija nuėjo kita linkme: į meną, poeziją, filosofiją.

Vokiečių romantikai per visą pirmą 19 amž. pusę skelbė neapykantą tikrovei, ją niekino, ieškodami sau idealų nėrėsi į fantastišką pasaulį, apdainavo jo grožybes. Tikra žmogaus laisvė — rodės jiems — galinti įsikūnyti vien svajonių karalijoj, vien meno kūriniuose.

Anglų romantizmas, išaugęs žymiai kitose politinėse ir socialinėse aplinkybėse, palyginti laisvesnėse, nekaip kitur Europoje, pasižymėjo pirmiausia ir daugiausia individualizmu, laisvos asmenybės kultu (Byron). Politiškai visuomeninis momentas anglų romantizme nevaidino tos rolės, kurią jis vaidins pražydusiam vėliau už kitus prancūzų romantizme. Prancūzų tauta per 19 amž., pirmą pusę, nežiūrint reakcijos, laikas nuo laiko bandė užkariauti senas Did. revoliucijos pozicijas. Suprantama, kad čia galėjo atsirasti pažangi romantizmo srovė, dažnai su utopiškai sociališkomis žymėmis (Hugo).

Romantizmas, įsigalėjęs Vokietijoj, Anglijoj, negalėjo nepalikti be pėdsakų ir kitoms tautoms, jų tarpe ir Lietuvai. Romantizmas pasiekė Lietuvą, kada ten ėjo kova už geresnę buitį, už savarankiškumą.

Iš pirmųjų, kurie turėjo žymios įtakos lietuvių romantizmui, reikia suminėti Adomą Mickevičių, rašiusį lenkiškai. Didelis romantikas buvo garsus ir mūsų istorikas Simanas Daukantas, kurio raštai, kaip "Būdas" arba "Istorija Žemaitiška" gražiai atstovauja istoriniam romantizmui, kuris tada buvo apėmęs šią mokslo šaką. Ypač poetiškai Daukantas savo "Būde" vaizduoja lietuvių tautos praeitį, žmonių dvasią, jų santykius su aplinka ir tarp savęs, jų darbus, papročius, ir žygius.

Vysk. A. Baranauskas, kuris savo eilėmis kėlė ano laiko tautiečių dvasią ir griausmais svaidė į engėjus rusus, buvo taip pat romantikas. "Anykščių Šilely" jisai dideliu įkvėpimu apdainavo lietuviškos gamtos grožį.

Nusveriančios įtakos romantizmui mūsų krašte turėjo "Aušra", kuri drauge buvo ir patriotinė ir romantinė. Josios straipsniuose kartu pinasi patriotinis ir romantinis balsas. Ypač tas jos romantizmas išryškėja straipsniuose apie Lietuvos senovę. Iš šios patriotinio romantizmo linkmės išaugo griežta laisvės ir tautos savarankiško gyvenimo idėja.

Lyrikoje tą patriotinį romantizmą stipriausiai išsakė Maironis. Šalia jo buvo eilė kitų poetų ir beletristų romantikų senesnėj kartoj, bet jų čia neminėsim. Maironis savo eilėse, poemose aukščiausiai iškėlė romantizmo ir sykiu patriotizmo švyturį, kuris nepaliko be pėdsakų lietuvių tautoje. Jo kūriniuose atsispindinti dvasia greitai tapo visos tautos dvasia, kuri jau nesulaikomai liejosi į galingą srovę — naujos ir laisvos tautos būtį.

Su Maironiu romantizmas nesibaigė. Jisai lietuvių literatūroj išsiliejo į naujas formas ir susirado naujų idėjų. Gili romantizmo dvasia dvelkia iš daugumo Šatrijos Raganos — M. Pečkauskaitės veikalų, ypač iš "Sename Dvare", kuris yra vienas iš būdingiausių ir nuotaikingiausių romantizmo kūrinių lietuvių literatūroje. Jį galėtume pavadinti idealistinio — sentimentalinio romantizmo gražiausiu žiedu lietuvių dirvoje.

Vincas Krėvė savo "Šarūne" ir "Skirgailoj", aukšto meniškumo dramose, į viršūnes iškėlė individualistinį - istorinį romantizmą mūsų literatūroje. Ypač galingą įspūdį daro jojo "Skirgaila", kuris ir formos ir idėjų atžvilgiu yra vienas iš galingiausių kūrinių lietuvių literatūroje.

Romantizmo atžala simbolizmas taip pat įleido gilias šaknis į mūsų poeziją, dramą. Tačiau tai jau naujas klausimas.

Prie Nežinomo Kareivio Kapo

(Siužetas)

Trokštu, o tai trokštu Nežinomas Broli,
Ateiti pas tavo tylų, brangų kapą.
Gėlėmis iškloti grabo kietą guolį,
Kai jau nauja diena atvers ryto lapą.
Suklupsiu prie grabo, švento kaip Tėvynė,
Dėkosiu Jums, broliai, visiems — Viename!
Nes lavonai Jūsų — davė mums gyvybę,
Jūs kritot už gėrį nekalti, o ne...

Koplyčia languota tyliam kapinyne,
Varpas jau po varpui dindi maldoje.
Padėka manoji į ją įsipynė —
Davėt Jūs mums viską — savo aukoje:
Ir meilę pirmąją, ir brolišką ranką,
Kraują ligi lašo savo paskutinio!
Nuėjot į kapą, į namelį menką,
Netrokšdami garso, vardo pirmutinio.

Tviska aukso žvaigždės melsvoje aukštybėj,
Ant kalnų ir klonių nugulus naktis;
O, Pilkas Kareivi, kreipiamės žemybėj,
Te už tavo kraują mums laisvė prašvis.
Te nužengia Tavo jėga nemarioji,
Iš kovų audringų iš spąstų žiaurių...
Lai trūksta vergijos katorga baisioji,
Lai grįšta tėvynėn daug protų taurių.

Lai žinos svetimi pas mumis užklydę,
Kad mes kaip didvyriai bandymus išėjom!
Kad čia laisvės rožės mūs krauju sužydę,
Kad mes tik aukomis mirtį suturėjom.
Tegu Jūsų kraujas, Broliai Nemarieji,
Prineša mums laisvę taurėj Atpirkėjo!
Užstos už mus tuomet protai teisingieji,
Kai skriaudą paliūdys svarstyklės Teisėjo.

Marija Aukštaitė.

Nedaugel Mūsų

Nors mūsų broliai, nedaugel yra,
Būsime tvirti, jei riš vienybė;
Stokim į darbą vyras į vyrą:
Sujungtos rankos suteiks stiprybę.

Didžios nelaimės spaudžia tėvynę,
Piktieji laukia jos pražuvimo,
Kapuose bočiai, kurie ją gynė,
Mes patys slėgiami nusiminimo.

Vienok tėvynė dar nepražuvus:
Užšvis vėl josios garbė spindėjus,
Praūš ta audra, kaip ir nebuvus,
Pakils saulutė mums patekėjus.

Tegul ir mūsų dvasia neliūsta,
Norint nekartą širdį ir skaustą;
Sukilę, naktį varykim rūstą,
Nes jau šviesesnė ateitis rausta.

Maironis.